

Payí Poro Koriniyo ñweáyí nání xámi eañinarini.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aní yoí Koriniyo ñweagááyí nání Poro xámi níriri eañinarini. Aní apí Gírikíyí píropenisíyo xwé bí imóninípíriní. Poro émayí aníyo wáí nurimeríná aní apimí ení nírémorí (Wáí wurímeiarígá 18:1-17) xwiogwí wo nínwearí nuréwapíyirí ámi wo síní enáná áwini e dání wí e nání nuri nínwearíná ará re winíniginí, “Jisasoyá siyikí imónigá Koriniyo ñweáyí nípíkwini míyarínó.” rínarinagá ará níwiri payí ayí Poromí yaríní owianeyiníro nearí wiowárinípí ení nímearí nání payí rina nearí wiowáriníniginí. Ayí Jisasomí díní níwíkwírooro aiwí síní niaíwí pópia yapí imóníro íwí síní Jisasomí díní míwíkwíropa neríná egíápí íá xíro yarínagáápí nání míxí nurí eañíniginí. Xíomí yaríní payí nearínípímí dání wígáápí nání ení áwaní nurí eañíniginí.

¹ Poroní —Nioní Goríxo xegí níwimónirínípímí dání gí íwí Jisasi Kiraísoyá wáí wurímeiaríní wo imóníwíniginírí wéyo íá numírínóniríní. Nioní negí níríxímeáo, Soteniso tíní nawíní nínwearíná

² siyikí Jisasoyá imónigá aní Koriniyo ñweagááyíné nání —Seyíné Kiraíso Jisaso tíní nawíní ikárinígááyíné enagí nání siyikwí míní imóníírixínírí searípeañíyínéríní. Seyíné áamá

anþ nĩmĩnĩ gĩmĩ gĩmĩ ŋweagfá negĩ Áminá Jisasi Kiraisomĩ —O Áminá ayf tĩnĩ nene tĩnĩ nánĩ nawĩnĩ imónĩŋorĩnĩ. Omĩ yayf wiarĩgĩáyf nĩnĩ tĩnĩ nawĩnĩ xewanĩŋoyá imónĩrĩxĩnĩrĩ wéyo fá seaumĩrĩŋyĩnérĩnĩ. Seyĩné nánĩ payf rĩna nearĩ mónaparĩŋĩnĩ.

³ “Negĩ ápo Gorĩxo tĩnĩ Áminá Jisasi Kiraiso tĩnĩ awaú wá seawianĩrĩ seyĩné nĩwayĩrónĩro ŋweapĩrĩ nánĩ seaiĩrĩ éisixĩnĩ.” nimónarĩnĩ.

*“Gorĩxo seaiapĩŋfĩ nánĩ yayf wiarĩŋárĩnĩ.”
urĩŋf nánĩrĩnĩ.*

⁴ Seyĩné Kiraisĩ Jisaso tĩnĩ ikárĩnĩgĩáyĩné enagĩ nánĩ Gorĩxomĩ nurĩrĩná xfo wá nĩseawianĩrĩná nanþ seaimĩxĩŋfĩ nánĩ dĩŋf nĩmorĩ íníná seyĩné nánĩ yayf wiarĩŋárĩnĩ.

⁵ Ayf rĩpĩ nánĩ rarĩŋĩnĩ. Kiraiso tĩnĩ ikárĩnĩgĩáyĩné Gorĩxo wá nĩseawianĩrĩ nanþ imónĩŋf bĩ bĩ nĩseaimĩxĩrĩná réwapĩnĩpaxĩ imónĩro nĩjĩá imónĩpaxĩ imónĩro epĩrfá nánĩ bĩ onĩmiápi sĩxĩ mĩseamímó nĩpĩnĩ ayá wĩ seamímonþrĩnĩ.

⁶ Xwiýfá Kiraiso nánĩ yanþ seaiapĩŋwápi xwioxfyo sfkfkĩnĩŋf seaomĩxĩnĩŋagĩ nánĩ

⁷ negĩ Áminá Jisasi Kiraiso ámi xwíá tíyo nánĩ nĩweapĩrĩ piaumĩmĩ inĩwĩnĩgĩnĩrĩ xwayf nanĩrĩ nĩŋwearóná e e epaxĩ imónĩrĩxĩnĩrĩ xegĩ kwíýpimĩ dánĩ sĩxĩ seamímonþfĩ nánĩ dĩwĩ wĩ mikeamónĩŋoĩ.

⁸ Jisasi Kiraiso sfá xfo áamá nĩyonĩ mí ómómĩximĩ enfáyi nánĩ sfkfkĩ nĩseaomĩxa nunfá

enagi nánì xwíyáá mîseaxekwîmopaxíyîné imónîpîrîárîni.

⁹ Gorîxo —O seyîné xegî xewaxo, negî Ámîná Jisasi Kiraiso tîni nawîni gwiaumî inîgîáyîné oimónîpoyîni wéyo íá seaumîrîñorîni. O ananî áamá ikwiárîni paxî imónîño enagi nánì “O xîxenî e neaiinîárîani?” yaiwipaxîrîni.

“Jisasoyá siyikî imónîgîáyîné yanî mepayónîpanî.” urîñî nánîrîni.

¹⁰ Gî nîrîxîmeáyîné, gî dîñî tîni marîái, negî Ámîná Jisasi Kiraiso e wîwapîyîwîni gîni nîrîpeañîpimî dání enî rîrémîxî bî oseaimîni. Seyîné niyînéni xwíyáá axîpî rîro píránîñî nîxîrîni rîro ñweapîrî nánì xîxegîni yanî mepayónîpa ero dîñî axîpî moro dîñî aga ná bîni íá xîrîro nero ñweáîrîxîni.

¹¹ Gî nîrîxîmeáyîné, áamá Kîrowioyá wî nîbîro seyîné nánì nîni rîróná “Ayî mîxî rîrowiágî inarîñoi.” nîrîá enagi nánì seararîñîni.

¹² Wiyîné wiyîné rîpî rîpî rarîgîá enagi nánì seararîñîni. Wiyîné “Poros neaiepiîsiarîñenerîni.” rarîná wiyîné “Aporoso neaiepiîsiarîñenerîni.” rarîná wiyîné “Pitao neaiepiîsiarîñenerîni.” rarîná wiyîné “Kirisaiso neaiepiîsiarîñenerîni.” rarîgîá enagi nánì enî rîrémîxî seaiarîñîni.

¹³ “Kirisaiso ná wonî imónîñagi aí siyikî oyá imónîgîáyî xîxegîni yanî epayónîpaxîrîni.” rîseaimónarîni? “Poros nene arîrá neainîa nánì íkîáyo yekwîroárigîárîni.” rîyaiwiarîñoi? Seyîné wayî nîseameairîná

Poromí oxídípoyiniri yof nioniyá niri-ro wayf seameaigfáraní?

¹⁴⁻¹⁵ Nioní segíyí wíyo wayf mumeaipa nerí aí Kirisipasomí tñí Gaiasomí tñí awaúminí wayf numeairí nání Gorixomí yayf wiariní. Ayínání áamá wí re rípxí meníní, “Poroyá yof niri-ríná wayf neameaigfeneríní.” rípxí meníní.

¹⁶ Ayf neparíní. Áamá Sitepanasoyáyo ení wayf umeainápi nání ríxa dñf niníagí aiwí ámí wíyo ení wayf umeainárfaní? Nioní ríxa dñf mñinaríní.

¹⁷ Ayf rípi nání raríní. Kiraiso áamáyo wayf umeaíwíniginí nrowárenapinímaní. Xwíyá yayf neainarínf xfo nánipi wáf nurímeíwíniginí nrowárenapiní. Kiraiso yoxáfpámi niperíná neainípi surímá eniginí wáf nurímeíwíniginí nñrowárenapíná áamá wigf dñfyo dání émí saímí nímoro uréwapíyarígíapi uréwapíyíwíniginí nrowárenapinímaní.

“Enf eániri nñfá seáyí e imóniri Gorixo enípi Kiraiso síwá neainíriní.” urínf nániriní.

¹⁸ Xwíyá Jisaso yoxáfpámi nene nání neapeinípi nání áamá nanínaní-ro yarígíáyf re rarínagí aí, “Xwíyá api majíá níkaríní-ro rarígíapíní.” rarínagí aí nene Gorixo yeáyf neayimíxemeaarínene re yaiwínwíní, “Jisaso íkfá yoxáfpámi penípi dñí Gorixo enf eánínf xegf imónínípi síwá neainírfaní?” yaiwínwíní.

¹⁹ Nioní rarínápimi Bíkwyo re níniní eánínípi sopíní níwaríní, “Gorixoní áamá ‘Dñf émí saímí moarínwaéneríní.’ yaiwinarígíáyo

m#r#rak# wim#ár#n#.' 'D#ñ# imeg# yeg# mon#waéner#n#.' yaiwinar#g#áyo d#ñ# m#x#xeyaik# wim#ár#n#." E n#r#n#r# eán#ñ#p# nion# rar#ñápim# sop#ñ# n#war#n#.

²⁰ Ay#nán# Gor#xo e win#á enagi nán# áamá r#ná d#ñ# imón#g#á "D#ñ# ém# saím# moar#ñwaéner#n#." yaiwinar#g#áy# ar#rer#n#? N#w# ikax# eán#ñ#p# meweg#áy# en# ar#rer#n#? "Xw#y#á x#m#x#m# nin#r# m#rar#ñwaéner#an#?" yaiwinar#g#áy# en# ar#rer#n#? Áamá Gor#xom# d#ñ# m#w#kw#roar#g#áy# "D#ñ# ém# saím# n#morane rar#ñwaéner#n#." rar#g#áp# nán# o r#xa re oyaiw#poy#n#r# m#nea#wap#yipa en#ran#, "Nepa d#ñ# ém# saím# n#moro rar#g#áp#man#. Maj#á nikár#n#ro rar#g#áp#r#n#." oyaiw#poy#n#r# m#nea#wap#yipa en#ran#?

²¹ Ay# r#p# nán# rar#ñ#n#. Gor#xo xewan#ño d#ñ# ém# saím# n#mor#ná áamá x#om# d#ñ# m#w#kw#ró "D#ñ# ém# saím# nene neg# moar#ñwápim# n#x#d#ranéná anan# x#oyá ámaéne imón#pax#r#n#." yaiwiar#g#áy# ap# xe oimón#poy#n#r# s#ñ#w# m#w#n# xw#y#á none w#á rar#ñwápim# —Ap# "Maj#á ikár#n#ñ#p#r#n#." rar#g#áp#r#n#. Apim# dán#n# áamá nepa d#ñ# w#kw#roar#g#áyo Gor#xo "Yeáy# uyim#xemeá#mig#n#." wimón#ñ#r#n#.

²² G# Juday# xw#y#á ap# nepar#an#r# ip#mónan# nán# em#m# b# onea#wap#y#poy#n#r# wimónar#ñ#r#n#. Émáy# xw#y#á ap# nepar#an#r# ip#mónan# nán# n#j#á seáy# e imón#ñ# b# onear#wap#y#poy#n#r# wimónar#ñ#r#n#.

²³ E e wimón#agi aiw# none w#á nur#meranéná

xw+yfá r+pi wáf urar+ñwár+ni, “Ámá Gor+xo yeáy+ uyim+xemeáw+ni+g+ni+ri nán+ urowárénapiñomi yoxáfpámi yekw+roárigfawix+ni.” urar+ñwár+ni. E urarfná émay+ “Xw+yfá majfá in+ñfp+ rfa rar+ñoi?” yaiwiar+gfar+ni. Gf Juday+ “Sfmir+r neaiar+ñfp+ rfa rar+ñoi?” yaiwiar+gfar+ni.

24 E ner+ aí xfoyá imónanfwá nán+ wéyo fá neaum+r+ñene Judayeneran+, Grik+yeneran+, xw+yfá api arfá n+wiranéná re yaiwiar+ñwár+ni, “Kiraíso n+per+ n+wiápn+mear+ñfp+imi dán+ Gor+xoyá en+ s+x+ eán+ñ+ tñ+ dñ+ émf saímf o monfp+ tñ+ siwá neañ+r+ni?” yaiwiar+ñwár+ni.

25 Ay+ r+pi nán+r+ni. Ámá dñ+ re yaiwiar+gfar+ni, “Gor+xo majfá nikár+ni+ri yar+ni.” yaiwiar+gfar+ni, api aí pí pí n+jfá ámá imón+gfoyó wiár+ n+múror+ seáy+ e wimón+ni. “Gor+xo en+ sam+ñ+ n+wer+ yar+ni.” yaiwiar+gfar+ni, api en+ aí pí pí en+ eán+ñ+ ámá imón+gfoyó wiár+ n+múror+ seáy+ e wimón+ni.

26 Gf n+r+x+meáyfné, Gor+xo gf ámá oimónfpoy+ni+ri wéyo fá seaum+ráná iná seyfné imón+gfar+ni nán+ dñ+ n+moróná “Poro ay+ api nán+ rfa nearar+ni?” yaiwipax+r+ni. Nion+yáy+ oimónfpoy+ni+ri wéyo fá n+seaum+r+rfná segfy+ obax+ wí n+jfá ámá wigf dñfyo dán+ imónar+gfar+ni xwé b+ imón+ñáná wéyo fá seaum+r+ñ+rani? Segfy+ obax+ wí xwér+xayfné imón+ñáná wéyo fá seaum+r+ñ+rani? Segfy+ obax+ wí en+ rñ+ nimón+ro ámayo umenweañáná wéyo fá seaum+r+ñ+rani? Oweoi.

27 O ámayo yeáy+ uyim+xemeámfn+r+ri nán+ nerfná ámá “Negf dñfyo dán+ dñf

émf saímf monwaéneriní.” yaiwinarigfáyo ayá wimómfánirí nání “‘Majfá ikáriníñf imóníñfpiriní.’ rarigfápimí oxídiminí.” nīyairirí enjiríní. Ámá “Enj sixf eáníñwaéneriní.” yaiwinarigfáyo ayá wimómfánirí nání “‘Enj meáníñfpiriní.’ rarigfápimí oxídiminí.” nīyairirí enjiríní.

28 Ámá xíomí mīxídarigfáyf “Apí seáyí e imóníñfpiríani?” yaiwiarigfápi anípa imíximfánirí nání “Amípi ayf peayf níwianíro ‘Sipíríní.’ rarigfápimíraní, ‘Mipímóníñfiríní.’ rarigfápimíraní, sa apimí oxídiminí.” nīyairirí enjiríní.

29 Ámá wo aí Goríxoyá síñwí tññf e dání mīxí meakíninípxf mimónípa éwiníginirí apí apí nīyairirí enjiríní.

30 E nerí aí xewaníño neaiñfipimí dání Kiraisí Jisaso tñnī nawíní ikáriníñwaéneriní. Omí dání Goríxo dññf émí saímí xfo moaríñfpi dññf sixf neamímorí xfoyá síñwíyo dání ámá wé róníñwaéne neaimíxirí ámá nioníyá síyikwí míníñf imóníñfrixinirí wimóníñfpi neaimíxirí negí fwí yaríñwápimí dání gwíníñf nearoayírorí enjiríní.

31 Goríxo Kiraisomí dání apí apí neaiñf enagí nání Bíkwiyo re nírínirí eáníñfpi, “Ámá mīxí ñimeakíníroná ámá wí nání mīxí mīmeakíní Ámínáo nání mīxí meakínípoyí.” nírínirí eáníñfpi xixení xídfírixiní.

*“Niseaímeaírná Jisaso nánini
searéwapiyinárini.” uríñ nánirini.*

¹ Gí níríxímeáyíné, nioní iwamíó niseaímeaí xwíyá Goríxoyá ínimí imóníñpí wáí niseaírná “Poró nífá seáyí e imóníñoríani?” oniaiwípoyiní xwíyá xwé imóníñ rariǵápi tñí searíí ámaéne negí díníyo dání díní émf saímí moaríñwápi tñí searíí mé

² díní rípiní mojárini, “Ámí bí gí díní tñí gíwí nímíxirí murípa oemini. Sa Jisasi Kiraisomí ikíá yoxáípámí yekwíroaríǵápi nánini ouréwapiyimini.” nimorí apini seaíwapiyinárini.

³ Nioní seyíné tñí niñwearíná ení samíñ níníwerí ñweañárini. Wáyí erí óf erí nerí ñweañárini.

⁴ Niseaíwapiyirínáraní, wáí niseaírnáraní, xwíyá áma “Apí seáyí e imóníñpíríani?” yaiwiaríǵápi bí tñí níkumíxiríñpimí dání díní oseakínímíximínirí nerí mísearí emímí ení eáníñ Goríxoyá kwíyípimí dání niseaíwapiyiríná searéwapiyinárini.

⁵ E enápi, ayí rípi nání enárini. Seyíné Goríxomí díní níwíkwíroróná ámaéne “Díní émf saímí moaríñwini.” yaiwinaríñwápi míwíkwíró Goríxoyá ení eáníñpimí díní owíkwírópoyiní e nerí seaíwapiyinárini.

*“Nífá Goríxoyápi xegí kwíyípimí dánini
imóníñpaxíriní.” uríñ nánirini.*

⁶ E niseaírní aí none áma Goríxomí díní wíkwíroaríǵá yóf imóníǵáyo nífá díní émf saímí móníñpimí dání imóníñ bí uraríñwáriní.

Nijfá ap̄i áamá ríná dānj̄ imónigfápimi dāniman̄i. Nijfá ap̄i en̄i áamá ríná dānj̄ seáȳ e nimóniro menweagfáȳ —Ayf̄ an̄nan̄iro yarigfáȳr̄in̄i. Ayf̄yá imónigfápimi dāniman̄i.

⁷ Nijfá d̄inj̄ émf̄ saímf̄ móninj̄pimi dān̄i imóninj̄ nion̄i seararin̄ápi, ayf̄ Gor̄xoyá yumf̄i imóninj̄p̄r̄in̄i. Ap̄i ín̄im̄i imóninj̄aḡi nán̄i áamá “Gor̄xo en̄f̄ap̄i nán̄i nijfá oimónaneȳi.” n̄iwimóniro aiw̄i wiwaninj̄ȳf̄ d̄inj̄ mopax̄f̄ mimónin̄i. Ap̄i Gor̄xo an̄f̄na t̄ín̄i xw̄ár̄i t̄ín̄i sín̄i mim̄ix̄ipa ene dān̄i yumf̄i d̄inj̄ en̄w̄ipeárin̄j̄p̄r̄in̄i. Nene x̄fo t̄ín̄i an̄f̄nam̄i nj̄wean̄f̄wá nán̄i en̄w̄ipeárin̄j̄p̄r̄in̄i.

⁸ Áamá ríná dānj̄ seáȳ e nimónir̄i menweagfáȳf̄ wí Gor̄xo yumf̄i d̄inj̄ en̄w̄ipeárin̄j̄p̄i nán̄i nijfá mimónigfár̄in̄i. Ayf̄ nijfá nimóniro s̄inj̄wir̄ȳf̄, Áminá en̄j̄ eáninj̄f̄ nene yeáȳf̄ neayim̄ixemean̄f̄a nán̄i Gor̄xo imóninj̄p̄i neaíwap̄iȳin̄om̄i wí ík̄áyo yekw̄iroáran̄iro egf̄áman̄i.

⁹ None rar̄inj̄wápi nán̄i B̄ikw̄íyo dān̄i x̄ixen̄i re n̄ir̄in̄ir̄i eán̄in̄i, “Am̄ip̄i Gor̄xo áamá x̄f̄om̄i d̄inj̄ s̄ix̄f̄ uyarigf̄áyo wip̄imoárin̄j̄p̄i, ayf̄ áamá wí s̄inj̄w̄f̄ m̄iw̄in̄ipa ero ar̄f̄a m̄iw̄ipa ero ‘Neaip̄imoárin̄j̄p̄i, ayf̄ ap̄ir̄f̄an̄i?’ n̄iyaiwir̄i d̄inj̄ m̄imopa ero yarigf̄ápir̄in̄i.” E n̄ir̄in̄ir̄i eán̄inj̄p̄i none seararin̄j̄wápi t̄ín̄i x̄ixen̄i imónin̄i.

¹⁰ Gor̄xo nene nán̄i neaip̄imoárin̄j̄p̄i áamá wigf̄ d̄inj̄ t̄ín̄i d̄inj̄ m̄imopax̄f̄ imóninj̄aḡi aiw̄i Gor̄xo xegf̄ kw̄íȳf̄pim̄i dān̄i r̄ixa w̄f̄a nearókiamon̄j̄r̄in̄i. Ayf̄ r̄ip̄i nán̄ir̄in̄i. Xegf̄ kw̄íȳf̄p̄i nemer̄i am̄ip̄i n̄ín̄i nán̄i nijfá imónin̄i. Am̄ip̄i Gor̄xo yumf̄i en̄w̄ipeárin̄j̄p̄i nán̄i aí nijfá imónin̄i.

11 Ámá go áamá wo yumíí dñǵ moarñǵpǵ nánǵ nǵǵá imónǵnǵ? Oweoi, áamá o yumíí dñǵ moarñǵpǵ xewanñjoyá dñǵpǵnǵ apǵ nánǵ nǵǵá imónǵnǵ. Kwíyǵ Gorixoyáǵ enǵ axǵpǵ imónǵnǵ. Ámá wo aí dñǵ Gorixo moarñǵpǵ nánǵ nǵǵá mimónǵpaxǵ nerǵ aí xegǵ kwíyǵpǵnǵ nǵǵá imónǵñǵ enagǵ nánǵ Gorixo yumíí neaipǵmoárñǵpǵ nánǵ ananǵ wǵá nearókiamopaxǵrǵnǵ.

12 Gorixo wá nǵneawianǵrǵ e e epaxǵ imónǵǵrǵxǵnǵrǵ sǵwǵá sǵxǵ neamímónǵ nǵpǵnǵ nánǵ nǵǵá imónǵnǵwá nánǵ o kwíyǵ áamá xwǵá tǵyo xǵomǵ mǵxǵdarǵǵáyǵyá imónǵñǵpǵ sǵxǵ mǵneamímó xǵo tǵñǵ e dǵñǵpǵ sǵxǵ neamímónǵrǵnǵ.

13 Ayǵnǵnǵ none Gorixo wá nǵneawianǵrǵ sǵwǵá sǵxǵ neamímónǵpǵ nánǵ nǵsearéwapǵyǵrǵnǵá xwǵyǵá áxwǵnǵajeneyá dñǵ émǵ saímǵ nǵmorane réwapǵnarǵñwáǵpǵmǵ dǵnǵ mǵsearéwapǵyǵ xwǵyǵá Gorixoyá kwíyǵpǵ nearéwapǵyǵyǵyo dǵnǵ searéwapǵyarǵñwáǵrǵnǵ. Ámá Gorixoyá kwíyǵpǵ tǵǵáyǵo kwíyǵpǵ nearéwapǵyǵpǵ pǵrǵnǵñǵ ureñwǵpearǵñwáǵrǵnǵ.

14 E nerǵ aí áamá kwíyǵ Gorixoyáǵ mayǵ imónǵǵáyǵo o wá nǵneawianǵrǵ e e epaxǵ imónǵǵrǵxǵnǵrǵ xegǵ kwíyǵpǵmǵ dǵnǵ sǵxǵ neamímónǵpǵ nánǵ nurǵrǵnáyǵ wǵ mǵmǵnǵpaxǵmanǵ. Ayǵ rǵpǵ nǵnǵrǵnǵ. Ámá ayǵ áamá wǵ Gorixoyá kwíyǵpǵmǵ dǵnǵ yarǵñagǵá nǵwǵnǵróná kwíyǵpǵmǵ dǵnǵnǵ mǵ ómǵxǵpaxǵ imónǵñagǵ nánǵ dñǵ pǵrǵnǵñǵ neyǵroro “Gorixoyá kwíyǵpǵmǵ dǵnǵ rǵa yarǵñoi?” yaiwipaxǵ mimónǵñoi. Ayǵnǵnǵ apǵ e mǵyaiwǵ majǵá neróná “Ámá ayǵ majǵá nǵkǵrǵnǵro rǵa yarǵñoi?”

yaiwiarigfárini.

¹⁵ E nerí aí áamá Gorixoyá kwíyí tígíáyí amípi bí nání díní neyíro “Ayí míkí apimí dání ríá imónini? Apimí dání ríá imónini?” yaiwipaxíriní. Kwíyípi tígíáyí e yaiwipaxí aiwí mayíyí ení kwíyípi tígíáyí imónigfápi nání wí díní eyíropaxí menini.

¹⁶ Nioní seararínápi tíní xixení Bíkwyó re nírini eánini, “Áamá gíyí Ámináo díní moarínápi nání nijfá imónino? Oweoi. Gíyí omí uréwapíyipaxí imónino?” E nírini eáninagí aiwí nene oyá kwíyípi tínwaéne díní Kiraiso moarínápi axípi moarínwaénerini.

3

“Searéwapíyarínwáone sa Gorixomí xínáíwanéníní imónínwáonerini.” uríní nánirini.

¹ Gí níríxímeáyíné, nioní e nisearí aí xámi seyíné tíní nínwearí nisearéwapíyiríná áamá kwíyípi tígíá wíyóníní searéwapíyipaxí mimónigfárini. Áamá kwíyípi mayí imónigfá Gorixomí mífdarigfáyo uréwapíyarínwápa axípi searéwapíyínáriní. Áamá Kiraisomí iwamíó nífdiríná o tíní ríxa ikárinigfáyíné aiwí síní pópia yapi imónínáná searéwapíyínáriní.

²⁻³ Seyíné niaíwí pópia aiwá mínipaxíníní imónínagfá nání xwíyíá ínimi imónínápi nisearéwapíyiríná aiwá mífaiapí aminíníní seaiapínáriní. Agwí ríná aí seyíné kwíyípi oseaiwapíyiminí yarinápipimi mífdí segí díní tíní íeapá seainarínápipimi nífdiro síní

aiwá nîpaxîniñî mimóniñoi. Seyîné segî wîniyo sîni sipî diñî wiaiwiwo sîmî tîni inîro nerónáyî, “feapá neainariñîpimi xîdîrane sipî áamá Gorîxomi mîxîdarîgîáyî yarîgîapa erane mepa yarîñwîni.” rîseaimónarîni?

⁴ Ayî rîpi nânî e seararîñîni. Seyîné yanî nepayónîro wiyîné “Nene Poromîni xîdarîñwaénerîni.” rîro ámi wiyîné “Aporosomîni xîdarîñwaénerîni.” rîro nerónáyî, re rîseaimónarîni, “Áamá Gorîxomi mîxîdarîgîáyî yapî mepa yarîñwîni.” rîseaimónarîni?

⁵ Seyîné píranîñî diñî yaikirópoyî. Aporoso pí rîa imónîni? Poronî pí rîa imónîñîni? Sa Ámînáoyá xînáipawîniñî nimónîrai yawawi xîxegîni pí pí éisixîniñî íá yeaumîráná yarîgwîlwawirîni. Yawawi apîni yarîgwîpimi dánî seyîné Gorîxomi diñî wikwîrogîárîni.

⁶ Nionî iwamîó wáî nîsearîrîná aiwá îwîánîñî seaurîñarîni. Aporoso rîwîyo nîsearéwapîyirîná aiwá apî yeáyî enîgîniñî iniîgîniñî seapîseamenîrîni. Yawawi e egwîlwawi aiwî seyîné Gorîxoyá diñîyo dánîni aiwá ná nerápirîniñî yapîgîárîni.

⁷ Ayînáni gîmîni go aiwá îwîá urîñîrîni, gîmîni go iniîgî pîseañîrîni, ayî ananîrîni. Sa Gorîxoyá diñîyo dánî aiwá ná yaparîñî enagî nânî xîo nânîni “Seáyî e imónîño, ayî orîani?” yaiwîpaxîrîni.

⁸ Aiwá îwîá urîño tîni iniîgî pîseano tîni awaú wîo wîomi seáyî e mîwimónîni. Nîwaúni xîxeni axîpi imónîñî. Sîá Gorîxo áamáyo yayî wimonîáyîmi awaúmi yayî nîwimorîná wîo xegî

enǵpǵi tǵnǵi xixenǵi wiirǵi wǵo xegǵi enǵpǵi tǵnǵi enǵi xixenǵi wiirǵi enǵǵarǵnǵi.

⁹ Yawawi Gorǵxomǵi xǵnǵáǵpawǵnǵiǵǵi nimónǵirai e éisixǵnǵirǵi wimónarǵiǵpǵi yanǵirai nǵnǵi gwǵi nawǵnǵi mónǵgwǵíwawi enǵánǵa seyǵné oyǵa aiwǵa omǵiǵyǵnénǵiǵi imónǵiǵagǵa nǵnǵi rarǵiǵnǵi.

Uréwapǵyarǵǵáǵyǵ nǵnǵi anǵi mirarǵǵáǵyǵ tǵnǵi rǵramǵiǵyǵi enǵi nǵnǵirǵnǵi.

Seyǵné Gorǵxoyǵa xegǵi anǵiwǵnǵiǵi enǵi imónǵiǵoǵi.

¹⁰ Nionǵi Gorǵxo wǵa nǵnǵiwianǵirǵi e nimónǵirǵi éwǵnǵǵnǵirǵi sǵxǵi nǵmímónǵǵpimǵi dánǵi áǵmǵa sǵǵǵa anǵi miranǵiro nǵnǵi dǵiǵi éǵmǵi saǵimǵi moarǵǵǵápǵnǵiǵi nerǵínǵa pǵirǵnǵiǵi nǵsearéwapǵyirǵi sǵǵǵa xǵmǵi tǵiwayǵironǵanǵiǵnǵi. Sǵǵǵa xǵmǵi nǵtǵiwayǵirómǵánǵa enǵánǵa áǵmǵa áǵmǵi xamǵiǵi wo e dánǵi nǵmǵira peyarǵnǵi. E nerǵi aǵi seyǵné sǵǵǵa xǵmǵi tǵiwayǵirónǵiǵomǵi dánǵi omǵiraneyǵnǵirónǵa úrapǵi mé woxǵnǵi woxǵnǵi xixegǵnǵi pǵirǵnǵiǵi dǵiǵi nǵmoriǵi mirǵǵǵirǵxǵnǵi.

¹¹ Seyǵné nǵǵǵá re imónǵiǵoǵi. Sǵǵǵa iwamǵó tǵiwayǵirónǵiǵo, ayǵi Jisasi Kiraisorǵnǵi. Sǵǵǵa áǵmǵi sǵiǵi wo tǵiwayǵirónǵipaxǵi mimónǵnǵi. Omǵi dánǵnǵi seáyǵi e nǵmǵira peyipaxǵirǵnǵi.

¹² Omǵi dánǵi anǵi nǵmǵira nǵpeyirǵínǵa áǵmǵa wǵi sǵǵǵa gorǵi tǵnǵirani, sǵǵǵa sirǵpǵa tǵnǵirani, sǵǵǵa ayǵa tǵiǵi imónǵiǵyǵi tǵnǵirani, mirǵiro wǵnǵyǵi íǵkǵá tǵnǵirani, ówǵi tǵnǵirani, arǵa sǵiyǵikǵi tǵnǵirani, mirǵiro yarǵiǵoǵi.

¹³ Áǵmǵa xixegǵnǵi nǵmǵira ugǵǵáǵpǵi sǵá Kiraiso weapǵnǵǵáǵyimǵi áǵmǵa nǵnenenǵi sǵiǵwǵi wǵinani nǵnǵi sǵǵǵánǵi imónǵnǵǵarǵnǵi. Sǵǵǵánǵi imónǵánǵa re yaiwianǵwǵarǵnǵi, “Anǵi nǵmirǵirónǵa ayǵi tǵnǵi mirǵǵǵǵarǵani?” yaiwianǵwǵarǵnǵi. Ayǵi rǵpǵi

nánirini. Sía ayimi ría niníipimi dani sinwí winaxídaníwáriní. Xixegíni mirigíápi wíyíyá ría náná “Ayí Goríxomi diñí niwíkwíroro aí ría nípaxí imóniñí tñíniñí mirigíáríani?” yaiwirane wíyíyá ría niminiri éí aí siní mirininiñagi niwiniranénáyí, “Ayí Goríxomi diñí niwíkwíroróná píraníñí níxídiro ría minípaxí imóniñípi tñíniñí mirigíáríani?” yaiwirane yaníwáriní.

¹⁴ Aní áamá giyí giyí síñá xámi tiwayiróniñomi seáyí e nimira peyigíápi ría miní siní mirininiñánáyí, áamá ayo Goríxo yayí wimoníárini.

¹⁵ Aní áamá giyí giyí nimira peyigíápi ría nowáranáyí, “Aní riwá mirariniñí.” yaiwigíápi anipá imóníí enagi aiwi Goríxo yeáyí nuyimíxemearíná aní xiáwíyo ría niminiri yaríná ráyo dániniñí umíxeaníárini.

*“Seyíné Goríxoyá aní wiwániñí imóniñoi.”
uriniñí nánirini.*

¹⁶ Aní Goríxo tñí awí eánarigíiwániñí imónigíáyíné imóniñípi nani seyíné siní majíá rimóniñoi? Oyá kwíyípi seyíné aniwániñí imóniñípimi inimi seanweanípi nani ení siní majíá rimóniñoi?

¹⁷ Áamá giyí giyí aní Goríxo tñí awí eánarigíiwámi xwíríá seaikíxéánáyí, iwá nioniyáiwáni imóníwiniginiñí imíxiñí enagi nani xíomi ení xwíríá wikíxeníárini. Seyíné niyínéni, ayí aní iwániñí imóniñagi nani rariniñí.

“Segíyí wone mĩneamĩeyoapani.” urĩñí nánĩrĩnĩ.

18 Ámá woxĩ “Nĩwanĩñonĩ ðĩñí émĩ saĩmĩ monáonĩrĩnĩ.” nĩyaiwinĩrĩ yapĩ méwapĩnĩpanĩ. Segíyí wo “Nionĩ áamá ríná ðáñfĩyĩyá sĩñwĩyo ðánĩ ðĩñí pĩránĩñí émĩ saĩmĩ monáonĩrĩnĩ.” nĩyaiwinĩrĩnáyí, nepa Gorĩxoyá sĩñwĩyo ðánĩ ðĩñí émĩ saĩmĩ monjo imónĩnĩá nánĩ ðĩñí apĩ pĩnĩ nĩwiárimáná wigĩ sĩñwĩyo ðánĩ majĩá ikárinarĩñí wo imónĩwĩnĩgĩnĩ.

19 Ámá Gorĩxomĩ mĩxĩðarĩgĩáyí “Nene ðĩñí émĩ saĩmĩ moarĩñwárinĩ.” yaiwinarĩgĩápĩ, ayí Gorĩxoyá sĩñwĩyo ðánĩ majĩmajĩá nikárinĩro yarĩgĩápĩ enagĩ nánĩ seararĩñĩnĩ. Bĩkwĩyo ðánĩ nionĩ seararĩñápi tĩnĩ xixenĩ ripĩ nĩrĩnĩrĩ eánĩñagĩ nánĩ rarĩñĩnĩ, “Ámá ‘Ðĩñí émĩ saĩmĩ moarĩñwárinĩ.’ yaiwinarĩgĩápimĩ ðánĩ sĩpogwĩ wioárinĩáyó opĩkĩnĩpoyĩnĩrĩ yarĩño, ayí Gorĩxorĩnĩ.” nĩrĩnĩrĩ eánĩñagĩ nánĩ rarĩñĩnĩ.

20 Ámĩ wĩ e enĩ bĩ ripĩ nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩ, “Ámĩná Gorĩxo nĩjĩárinĩ. Ámá ‘Ðĩñí émĩ saĩmĩ monwaénerĩnĩ.’ yaiwinarĩgĩáyí wigĩ ðĩñí tĩnĩ enjwĩpearĩgĩápĩ surĩmá imónĩnĩ.” nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩ.

21 Ayĩnánĩ negĩ nearéwapĩyarĩgĩáyí womĩ seáyĩ e numĩeyoarane “Omĩnĩ xĩðarĩñwaénerĩnĩ.” mĩrĩpa oyaneyĩ. Ayí ripĩ nánĩ seararĩñĩnĩ. Amĩpĩ nĩnĩ ayí seyĩné arĩrá seainĩá nánĩrĩnĩ.

22 Poronĩranĩ, Aporosoranĩ, Pitaoranĩ, xwĩá rĩrĩranĩ, seyĩné sĩnĩ sĩñí nĩñwearĩnáranĩ, nĩperĩnáranĩ, amĩpĩ agwĩ ríná imónĩñfĩyĩranĩ, rĩwĩyo imónĩnĩáyĩranĩ, nĩnĩyĩ ayí seyĩnéyá

imónini.

²³ Seyíné eni Kiraisoyá imóniño. O eni Gorixoyá imóniño enagi nání “Negí nearéwapiyarigfáyí womi seáyí e mimixipa oyaneyí.” seararini.

4

“Gorixo áamá xfoyá imónigfáyo yarigfápi nání piriró umenfarini.” urini nánirini.

¹ Seyíné wáf rimeariniwáone nání diñi nimiróna rípiñi mórixini, “Awa Kiraiso api érixiniri wimónariniþi epíri nání xegí xináiwánini imónigfáwarani? Xwiýá oyá yumí rininiþi áwaní wuriyipíri nání xegí bosiwowánini imónigfáwarani?” yaiwírixini.

² “Bosiwí nimóniro yarigfáyo wigí diñi tñi amípi ayá wí nerfnáyí, ayí apáni yarino.” yaiwiariniwámani. “Sa ná bini boso urariniþi tñi xixeni diñi uñwiraripaxí imóniniþi nerfnáyí, ayí apáni yarino.” yaiwiariniwámani.

³ Áamá opisí aníyo dání xwirixí mearigfá wírani, seyínerani, segí diñiyo dání nioni gí yariniþi nání piriró ninimerfnáyí, ayá sówí bi miniró “Api, ayí ananirini.” yaiwimíni. Niwaninoní aí gí yariniþi nání piriró nimeniri “E éapi naníriani? E éapi sipíriani?” yaiwinariniwámani.

⁴ Nioni diñi peá nuniri “fíwí bi méaonirini.” niyaiwiniri aiwi “Xwiýá mayoni imónini.” wí ríþaxí menini. Nioni yariniþi nání piriró epaxí imóniño, ayí ná woni Áminá Gorixorini.

⁵ Ayinánì sínì imónìṣáná seyíné áamá wíyo xwíyíá mumeáripànì. Ámínáo —O nìbíríná amípí sṣá yinìṣmínìṣì imónìṣíyí wṣá ókímìxìrì áamá dṣṣì ìnìmì nìkwírómáná egṣápirànì, rìṣṣápirànì, nìpìnì sṣṣánì imìxìrì enṣorìnì. O weapìnṣe nánì xwayí nanìro ṣweáṣrìxìnì. Íná dánì xìxegìnì womìnì womìnì yayí nìneameríná wo xegí néra uṣṣpì tṣnì wo xegí néra uṣṣpì tṣnì xìxenì nearìnṣárìnì.

“Seyíné seáyì e seáyì e nìmenìróná nanṣmanì.” urìṣṣ nánìrìnì.

⁶ Gí nìrìxìmeáyíné, payí rìna nearíná ewayí xwíyíá nionì tṣnì Aporoso tṣnì nánì nìra warìṣápì, ayí seyíné dṣṣì píránìṣì nìmorò “Porò nene yarìṣwápì nánì rṣá neararìnì?” oyaiwípoyìnìrì nánì nìra warìṣìnì. Seyíné yawawì nánì nìra warìṣápì nánì dṣṣì nìmoróná Bìkwíyo nìrìnìrì eánìṣṣpì ogámì mepa nero seáyì e mìmónìpa nemáná wíyo imìmì wimìxìro wíyo seáyì e umṣeyoaro mepa éṣrìxìnìrì seararìṣìnì.

⁷ Seyíné nánì áamá gíyí “Seáyì e imónìṣṣáṣrìnì.” yaiwiarìṣò? Oweò, wí e mìseaiwiarìṣò. Amípí seyíné imónìṣṣápì Gorìxo wí sìxì mìseamìmonṣì reṣò? Oweò, amípí seyíné imónìṣṣápì o sṣwíá sìxì seamìmonṣìrìnì. O sṣwíá sìxì seamìmonṣì enṣagì nánì pì nánì seáyì e nìmónìro sìxì mìseamìmopa enṣ nánìṣìṣì mìxì meakṣṣinarìṣò.

⁸ Neparṣànì? Seyíné rìxa aiwá xwé nìnìrónìṣì agwí ìmì rṣá seayìnì? Rìxa amípí wí mìmúrónìṣṣáṣíné nìmónìro rṣá ṣweanṣò? None sínì sṣpṣánìṣì nìmónìrane ṣweanṣáná seyíné rìxa

míxí ináyí nimóníro ríá ηweanói? Ai, none ení seyíné t́nńi nawíní míxí ináyí nimónírane seáyí e imónaníwá nání re neaimónaríní, “Seyíné nepa ríxa míxí ináyí nimóníro, síηwíríyí naní imónímínírí eníriní.” neaimónaríní.

⁹ Nioní díní re nimónarínagí nání seararíníní, “Wáí wurímeaiarínwáone Goríxo aga síwíá neawarínoneríní. Ámá xwíríxí numemáná ‘Ríxa opíkípoi.’ ráríníníyíníní imónínwáoneríní. Pí pí nńńi síηwí t́gíáyí —Anínajírání, ámarání, nńńi síηwí nńneaníro rípíá neamearípírí nání áwínímí yarínwáone imónínwíní.” nimónaríní.

¹⁰ None Kiraisomí nńxídirane nání majímajíá ikárínínwáone aí seyíné o t́nńi nawíní níkáríníro nání ríxa díní naní imónínípíní t́gíáyínéríní. None ení samíní neawenone aí seyíné ríxa ení eánígíáyínéríní. None peayí neawianígíone aí seyíné seáyí e seaimíxígíoyínéríní.

¹¹ Eníná dání agwí ríná nání none agwí nání erane inígí nání neainírí iyíá íríkwnńi pánírane ámá wé t́nńi neaupíkákwiarígíone imónírane aní sá weaníwá nání wí mayone enagí nání aní xwírínimerane

¹² negí wé t́nńi omíní aníní miní erane ámá ríperírí neaíaná píráníní naníní umearírane xeaníní neaíaná xwámámí wirane

¹³ ikayíwí neamearáná píyíá xwíyíá urírane yarínwáoneríní. Xwíá rírí níríminí dáníyí ráf neaimoarígíoneríní. Ámá nńńi none piaxí eaní íyanwíníní neaimoarígíoneríní. Agwí ríná ení apí síní e neaimoarínói.

“Poroní ikaníní niaxídífríxíní.” uríní náníriní.

14 Ríwamíní nioní neáa waríná apí seyíné ayá oseaimómíní meá niaíwí gí díní síxí seayínáyínéníní díní íá oxírípoyní eaaríní.

15 Seyíné Kiraisomí píráníí xídípírfa nání yayíwí seamearígáyí nepa íá míropaxí enánáyí, segí áponíníí imónínáoní ayí obaxí meníní. Nioní xwíyíá yayí seainípaxí imóníníí iwamíó wáí nisearíná seyíné Kiraisí Jisaso tíní nawíní ikárinípírí nání nioní seameanáyínéníní imónínagáa nání seararíní.

16 Segí áponíníí imónínáoní, ayí nioní enagí nání ení rírémíxí rípí oseaimíní, “Nioní yarínápa axípí ikaníní níaxídíírxíní.” osearímíní.

17 Nioní seararínáí oépoyníí xámi Timotiomi —O gí díní síxí uyírí díní unwírírí enáoríní. Kiraiso nání wáí urínápimí dání díní wíkwíróagí nání gí íwóníní imónínoríní. Omí seyíné tífáminí urowárenapínáríní. O ríxa niseaímearíná nioní Kiraisomí níxídíírná yarínáí —Apí nioní amí amí nemeríná Jisasoyá síyíkí imónígíá níyoní uréwapíyarínáí. Apí nání o dííí seainíoi.

18 Wiyíné nioní mibípa emíá náníníí seáyí e seáyí e nimeníro wáíxayíné imónaríoi.

19 E nerí aí Ámíná Goríxo níwimónírná nioní síní mé seyíné tífáminí níbíí wáíxayínéyá xwíyíáí aríá míseáí segí ení neáníro seáyí e imónígíáí apimí dání rí rimónarígíawíxíníí síjwí seanaxídíírní.

20 Ámá manípání rarínagáa níwíníranéná “Ayí Goríxoyá xwíoxíyo páwipíríáyíí?”

yaiwiarinþwámani. Enþ neánro uxídarinþagía nîwînrânéná “Ayí oyá xwioxíyo ñweáyířířání?” yaiwiarinþwá enþagi nánî seararinþîni.

²¹ Seyíné gířmîni gířpî nánî seaimónarinî? “Porosiyikí nearanî nánî iwanþî nîmeámî bîwîniþîni.” rîseaimónarinî? “Dîþî sîxí neayarîþîpî neaíwapîyîni nánî nîpení nîmónîmáná bîwîniþîni.” rîseaimónarinî?

5

Wigí wo xanoyá apîxí tîni íwî ninîri meánigířpî nánî mîxí urîþî nánîrîni.

¹ Xwîyíá bî řîpî seyíné nánî rîniþmearîni, “Jisasoyá siyikí imónigíá Korinþyo ñweagíáyí wî íwî inarîþî.” rîniþmearîni. íwî apî éamá Gorîxomî mîxídarigíáyí aí xe oinîþoyîniřî sîþwî mîwînarigíáþî nánî seararinþîni. Segí wo xanoyá apîxí tîni íwî ninayířisáná meánigíí enþagi nánî rarîþîni.

² íwî apî sîni enáná pí nánî wárixayíné imónarinþî? Sîpî apî yarîþomî segí siyikí imónigíáþîmî dánî nîparîro mopaxí enþagi nánî apî e nemáná ñwî nearo sîþwîřîyí, ayí nanþî yanîri egíárîni.

³ Nionî ná jîami nîþwearî aí gí dîþîpî seakîkayonáonî seyíné tîni ñweaarîþápánîþî sîpî apî enomî řîxa xwîyíá umeárîþárîni.

⁴⁻⁵ Ámîná Jisaso nîrowárîþîpîmî dánî dîþî re moárîanigîni, “Ayí awî neánîróná nionî sîni dîþî ukîkayonáná enþ eánîþî Ámîná Jisasoyáþîmî dánî xwîyíá axí řîpî rîniřîřîxîni, ‘Xe íwî apî yarîþo náomîni xwîříá wikîxenía nánî Seteno

tíni owáraneyi. Ríwíyo sá Ámináo biníayimi xegí dínþi yeáy uyimixemeanfa nání agwi Seteno tíni owáraneyi.’ ríníírixini.” dínþ e moáríanigini.

“Ámá sipi enomi emi parimóírixini.” urínþ nánirini.

⁶ Seyíné wáíxa imónarigíápi aga nanþ menini. Yisí bi onimiápi tíagi aí bisíkerfá nípimini íkwianwí eapínáraríná nípini nímiga warínþi nání seyíné nijfá mimónipa renþ?

⁷ Yisí onimiápi táná bisíkerfá nípimini íkwianwí eapínárarínþa axípi xámi íwí ná woni éf aí ámá obaxí axípi xénipaxí enagi nání seyíné bisíkerfá sínínínþ imónipíri nání yisí xámínínínþ imónínþpi emi kwírimópoyi. Seyíné ríxa bisíkerfá yisí mayí sínínínþ imónínagi aí seararínini. Ayí rípi nánirini. “Judayene Goríxoyá anínajo neamúroagípi nání dínþ moani nání sipísipí rídíyowá yarínwápa Kiraiso eni nene nání ríxa rídíyowá inínþ enagi nání seyíné ríxa bisíkerfá yisí mayí sínínínþ imónínþ.” nimónarini.

⁸ Ayínáni nene Kiraiso neaiínþpi nání dínþ moani nání aiwá api nínirane yayí neranéná bisíkerfá yisí xámínþpi —Api sipi wikáíro ríkikíró ero yarígánínþ imónínþpirini. Api tíni nimíxiri miní bisíkerfá yisí mayípi —Api dínþ nanþpini ía xííro nepa imónínþpini nání ríro yarígápirini. Bisíkerfá yisí mayí api tíni níwanígini.

⁹ Nioni xámi payí wina re nííri neari mónapínárini, “Seyíné ámá íwí inarígíáyí

tíni nawíni gwiaumí minipani.” níriri neari mónapiñáriní.

¹⁰ E níriri nearína áma Gorixomi mixelarigíá íwí inirórani, siñwí íwí winirórani, íwí urápirórani, wigí ñwápipimi xédirórani, yarigíáyí nání mīsearīñanigīnī. “Áma Gorixomi mixelarigíá api api e yarigíáyí tíni gwiaumí wí minipa oemini.” ñiyaiwirónáyí, xwáa ririmi píni ñiwíariri nání e epaxí imóniñagi nání wí e mīsearīñanigīnī.

¹¹ Payí xámi níriri nearína ayí rípi imóniñipi nání searīñanigīnī, “Áma ‘Jisasomi nixeliri nání segí séríxímeáonirini.’ rariñí wo apíxí wí tíni íwí inirirani, siñwí íwí winirirani, xegí ñwápipimi xédirirani, ámayo ikayíwí umearirirani, iniigí xwapí ñinimáná papíkí erirani, ámayá amípi wí íwí urápirirani, e yariño tíni gwiaumí minipani. Aiwá aí o tíni nawíni ñikumixiniri minipani.” níriri eañanigīnī.

¹²⁻¹³ Ayí rípi nání seararīñinī. Áma Jisasoyá siyikí imóniñwaéne tíni siní nawíni mimónigíayo nioní siñwí ñiwínaxédirí xwíyá urípaxí rimóniñiní? Oweoi, ayo Gorixo siñwí ñiwínaxédirí xwíyá urípaxíriní. E nerí aí áma Gorixomi diñí ñiwíkwírooro nání seyíné tíni nawíni imónigíayo siñwí ñiwínaxédiro sipí yarīñagíá ñiwínirína xwíyá urífríxiní. Áma sipí enjomi emí parímófríxiniri seararīñinī.

6

“Segí wíyo xwírixí mumepani.” urīñí nánirini.

1 Segíyí wo xegí imóniŋí wo t́nɪ xwíyá imixipisi nánɪ nimóniríná, arige nerí “Ámá Gorixoyá imónigáyí t́nɪ nírirane píránŋí oyeaimixípoyi.” miyaiwí ayo nimúrori “Ámá Gorixoyá mimónigáyí t́nɪ nírirane píránŋí oyeaimixípoyi.” niyaiwiri wigí opisí aŋí t́ŋí e nánɪ waríŋíriní?

2 Gorixoyá ámá imóniŋwaéne Kiraiso niweapiríná x́o t́nɪ nawínɪ nene ámá Gorixoyá mimónigáyo xwirixí umeaníwápi nánɪ siní nijá mimónipa reŋoi? Seyíne xwirixí seáyí e imóniŋí api umepíríá eŋagi nánɪ “Xwíyá onimiá agwí ríná rinaríŋwápia xwirixí mimenipaxí imóniŋwaénerini.” riyaíwinaríŋoi? Anani xwirixí menipaxí imónigáyínérini.

3 Aŋínají maŋí Gorixoyáyo pírí wiaíkigáyo xwirixí nene umeaníwápi nánɪ siní nijá mimónipa reŋoi? Seyíne e epíríá eŋagi nánɪ xwíyá xwá t́yo rinaríŋwáyo aŋipaxí xwirixí umepaxíyínérini.

4 Ayínánɪ wiyíne xwíyá bi t́gáyíne nimóniróná pí nánɪ ámá Jisasoyá siyikí imónigáyínéyá siŋwíyo dánɪ sipá imónigáyí wí píránŋí oneaimixípoyiniri ayí t́ŋí e nánɪ warígáriní?

5 Ayá seaimopaxí bi rípi yariŋí oseaimini. Jisasoyá siyikí imónigáyíne, segíyí wo wo t́nɪ xwíyá t́ŋí nimóniríná segíyí diŋí t́ŋí wo xwíyá ará niwiri píránŋí wimixiyipaxí imóniŋo meniraní?

6 Séríxímeánŋí imóniŋí wo ẃomi xwirixí oumeminiríná, ayí naŋí mimóniŋí nerí aí

Jisasomi díŋf mɪwɪkwíroarígáýf píránɪŋf oyeaimɪxípoynɪrɪ ayf tɪŋf e nánɪ nɪmeámɪ nurínáyf, ayf aga sɪpɪ imónɪŋfɪpɪ yarɪnɪ.

⁷ “Jisasomi píránɪŋf oxídaneyɪ.” yai-wiarígáýfɪné xwɪrɪxɪ nɪmenɪróná apimɪ dánɪ rɪxa rípaíwɪnɪŋf meaárarɪŋoɪ. Díxɪ womɪ xwɪrɪxɪ mumé xe onikárɪnɪrɪ nerínáyf, “Ayf apánɪ yarɪŋoɪ.” searɪmɪnɪ. Xwɪrɪxɪ mumé amɪpɪ xe íwɪ onɪrápɪnɪrɪ nerínáyf, “Ayf apánɪ yarɪŋoɪ.” searɪmɪnɪ.

⁸ E nerɪ aí seyɪné wí e mepa nero sɪpɪ ikárɪnɪro íwɪ rápenɪro yarɪŋoɪ. Sérɪxɪmeánɪŋf imónígááo aí apɪ e wikárarɪŋoɪ.

⁹ Gorɪxo áamá rɪkɪkɪrɪó yarígáýf xe xóoyá xwioxíyo opáwípoyɪnɪrɪ sɪŋwɪ mɪwɪnɪpa eníapɪ nánɪ seyɪné sɪnɪ nɪjɪá mimónɪpa reŋoɪ? Seyɪné xenɪwɪnɪ nɪmoro yapɪnɪŋf méwapɪnɪpanɪ. Áamá íwɪ nɪnɪrɪ rípeánarígáýfɪranɪ, wigɪ ŋwáapimɪ fá xɪrarígáýfɪranɪ, oxɪ wo apɪxɪ wí tɪnɪ íwɪ inarígáýfɪranɪ, oxɪ wo wóo tɪnɪ “íwɪ oinaiyɪ.” wimónarígáýfɪranɪ, oxɪ wo wóo tɪnɪ iyf onarígáýfɪranɪ,

¹⁰ íwɪ urápekɪxearígáýfɪranɪ, amɪpɪ wayáyo sɪŋwɪ íwɪ wɪnarígáýfɪranɪ, inígɪ xwé nɪnɪro papɪkɪ yarígáýfɪranɪ, ikayíwɪ umeararígáýfɪranɪ, majɪá nɪwikárɪmáná íwɪ uráparígáýfɪranɪ, áamá e yarígáýf wí Gorɪxo gɪ xwioxíyo xe onɪweápoyɪnɪrɪ wí sɪŋwɪ wɪnɪnɪfá menɪnɪ.

¹¹ Xámɪ wiyɪné apɪ bɪ yagáýfɪné imónɪŋagáa aí Ámɪná Jisasi Kiraiso tɪnɪ kwíyɪ negɪ ápo Gorɪxoyápɪ tɪnɪ egíípimɪ dánɪ Gorɪxo segɪ yagáápɪ rɪxa igáánɪŋf seaeámorɪ sɪyɪkwɪ

míníñyíné imóníírixíní seaimíxírí xwíyá mayí imónígááyíné imóníírixíní seaimíxírí enííí.

“Ámá náomí dání pí pí neróná Goríxomí seáyí e umepaxí imóníñpíní époyí.” uríñí nánííí.

¹² Seyíné re nìyaiwiaríñagá aiwí “Pí pí ‘Oemíí.’ nìneaimónííí ananí epaxeneríí.” nìyaiwiaríñagá aiwí apimí nìpimíí dání naní seaimíxípaxí meníí. Amíí nioní “Oemíí.” nìnimónííí apí ananí nepaxoní aiwí wí náníí xe míñí nìniga ouníí síñwí wíííííí.

¹³ Ámá íwí inarígá wí íwí wiwaníñyí yarígáípi nání re oyaiwípoyííí, “Ananííí. Ámá náí, ayí apí nání menííí?” oyaiwípoyííí ewayí ikaxí rípi rarígáííí, “Aiwá ayí agwú nánííí. Agwú ení ayí aiwá nánííí.” E rarígáípi nepa ríñíñagí aiwí Goríxo agwú tííí aiwáí tííí anííá imíxíníííí. E nerí aí ámaéne íwí inaníwá nání meníí. Ámííáo wimónaríñpíní yaníwá nání imóníñwíí. Ámííáo ení ámá náí naní oimónípoyííí yaríñííí.

¹⁴ Goríxo sa negí Ámíí Jisaso owiáííííííí síñí wimíxíñííí. Nene ení wiáííííííí nání xegí ení eáníñpimí dání síñí neaimíxíníí enagí nání raríñíí.

¹⁵ Seyíné Kiraisoyá síyíkípi imónígááyíné enagí nání xíoyá náíimí dání seyíné bí bíñíñí imónígáípi nání síní majíá rimóníñí? Ayííí nioní oyá náíimí dání bíñíñí imóníñáoní nìyónííí nurí apííí iyí ede dání warígá wííí

níkumixiniríná “Ayí ananirini.” riyaiwiarinjo? Oweoi, wí e yaiwipaxí menini.

16 Ámá apixí iyí ede dání warigími kumixinigá giyí giyí, ayí xíí tñí nawíni nimóniro ná ayí ná biníniní imónigápi nání seyíné siní majá rimóninjo? Bíkwiyo dání xwiýá rípi “Ayaú ní kumixiniríná ná ayí ná biníniní imónigírini.” nírini eáninagi nání seararinini.

17 E nerí aí ámá Ámináo tñí nawíni kumixináyí o tñí nawíni nimóniróná kwíyí axípi tígáayí imónarigáriní.

18 Ámá wí tñí íwí inaniginirí wáyí nero éí úríxiní. Pí pí íwí ámá yarigá wíniyí náomi bíariwáminí nero aí apixí tñí íwí inarigápi xegí bí imónini. Náomi ínimi dání nero nání wiwaniníyí xwirá ikixenarigáriní.

19-20 Segí ná xixegíni imónigápi, ayí kwíyí Gorixoyápi nání —Apí Gorixo síxí seamímóaná seaainípirini. Apí nání segí wará aníniní imónigápi nání seyíné siní majá rimóninjo? Gorixo Jisaso neainíipimi dání ríxa bíniní neainí enagi nání ríxa xíoyá imóninwini. Siní sewaniníyínéyá mimóninjo. Ayínání seyíné segí nápimi dání pí pí neróná Gorixomi seáyí e umepaxí imóninípi éríxiní.

7

Ámá meánigáayí nání uriní nánirini.

1 Seyíné payí nearo yaríní nigápi nání áwaní bí osearimini. Oyí, ámá apixí bí mímeapa nerínáyí, ayí naní yarínjo.

² E nĩsearĩrĩ aĩ ƒwƒ xĩxegĩnĩ áamá inarĩgƒápĩmĩ dání ƒeapá seainĩpaxƒ enjagĩ nání oxƒ woxĩ woxĩ dĩxƒ apĩxƒ mearĩ apĩxƒ wíyĩ wíyĩ enĩ dĩxƒ oxƒ meánĩrĩ éĩrĩxĩnĩ.

³ Apĩxƒ wíyĩ “Gƒ oxo ƒá onĩxĩrĩnĩ.” nĩsimónĩrĩná xiagwoxi ímĩ xe ƒá xĩrĩrĩxĩnĩ. Oxƒ woxĩ “Gƒ apĩxĩmĩ ƒá oxĩrĩmĩnĩ.” nĩsimónĩrĩná xiepíyĩ enĩ “Xe ƒá onĩxĩrĩnĩ.” yaiwĩrĩxĩnĩ.

⁴ Xiagwoxi, ayƒ dĩxƒ nápi nání xiáwoxi+manĩ. Dĩxƒ apĩxĩ dĩxƒ nápi nání xiƒááĩrĩnĩ. Xiepíyĩ enĩ, ayƒ dĩxƒ nápi nání xiƒááĩyĩ+manĩ. Dĩxƒ oxo, ayƒ jíxĩyá nápi nání xiáworĩnĩ.

⁵ Ayĩnání wĩyagwĩ wĩyagwĩ “ƒá oxĩrĩnaiyĩ.” nĩrĩnĩrĩnĩ arƒá mé minĩ xĩxe “Oyĩ.” rĩnƒisixĩnĩ. Sƒá árĩnĩ Gorĩxomĩ xwĩyƒá rĩrĩmĩ wiani nání xĩxe “Oweoi.” nĩrĩnĩrĩnĩ, ayƒ ananĩrĩnĩ. E nĩsearĩrĩ aĩ sƒá “ ‘Oweoi.’ orĩnaiyĩ.” yaiwĩfĩpi rĩxa nórĩmáná enjáná ámĩ ƒá xĩrĩnƒisixĩnĩ. Ayƒ rĩpi nánírĩnĩ. Woxĩ woxĩ “Ámá wĩ tĩnĩ ƒwƒ inanĩpi nání mĩŋƒ minĩpa oemĩnĩ.” nĩsimónĩrĩ aĩ xĩxenĩ apĩ emĩnĩrĩ nání enĩ mĩreánĩŋagĩ nání Seteno áamá wĩ tĩnĩ ƒwƒ inĩrĩ nání rĩrĩpeáwĩnĩgĩnĩrĩ “Ámĩ ƒá xĩrĩnƒisixĩnĩ.” seararĩŋĩnĩ.

⁶ “Sƒá árĩnĩ Gorĩxomĩ rĩxĩŋƒ urĩpĩrĩ nání xĩxe ‘Oweoi.’ nĩrĩnĩrĩnĩ, ayƒ ananĩrĩnĩ.” seararĩŋápi sekaxƒ e éĩrĩxĩnĩrĩ mĩseararĩŋĩnĩ. Nĩseaimónĩrĩná xe e éĩrĩxĩnĩrĩ sĩŋwƒ seanarĩŋĩnĩ.

⁷ “Ámá nĩnĩ nionĩ apĩxƒ mĩmeapa enjáonĩ yapĩ nimónĩrĩná, ayƒ ananĩrĩnĩ.” nimónarĩnĩ. E nerĩ aĩ Gorĩxo áamá o omĩ xĩxegĩnĩyo wá nĩwianĩrĩ nĩwiĩrĩná wíyo meánĩpaxƒ oimónĩpoyĩnĩrĩ wiĩrĩ

wíyo mĩmeánĩpaxĩ oimónĩpoyĩnĩrĩ wiĩrĩ enĩ enĩagi nánĩ seararĩnĩ.

⁸ Segĩ áamá sĩnĩ mĩmeánĩgĩáyĩ tĩnĩ apĩxĩ anĩyĩ tĩnĩ nánĩ rĩpĩ osearĩmĩnĩ. Ayĩ mĩmeánĩnĩáonĩ yapĩ sĩnĩ anĩnĩ e nimónĩróná nanĩ yarĩnĩ.

⁹ E nĩsearĩrĩ aĩ rĩpĩ enĩ osearĩmĩnĩ. “Áamá wĩ tĩnĩ íwĩ inanĩ nánĩ mĩnĩ mĩneainĩpa oyaneĩ.” nĩseaimónĩrĩ aĩ xĩxenĩ apĩ yanĩro nánĩ enĩ mĩseaeánĩpa nerónáyĩ xe meánĩrĩxĩnĩ. “Nĩmeánĩpĩrĩ nánĩ dĩnĩ sĩpĩ nĩwĩa nurĩnáyĩ, nanĩ menĩagi nánĩ xe meánĩrĩxĩnĩ.” seararĩnĩ.

¹⁰ Rĩxa meánĩgĩáyĩné nánĩ nĩwĩ ikaxĩ rĩpĩ — Apĩ nionĩyápi marĩái, Ámináo rĩnĩpĩnĩ. Apĩ osearĩmĩnĩ. Apĩxĩ meánĩgĩĩwa wigĩ oxowamĩ nĩwárĩmĩ mupanĩ.

¹¹ E mepa nerĩ nĩwárĩmĩ nurĩnáyĩ, ámi oxĩ mĩmeánĩ kikiĩá nĩweáĩrĩxĩnĩ. “Kikiĩá onĩweámĩnĩ.” mĩwimónĩpa nerĩnáyĩ, ámi xiagwo tĩnĩ kumĩxĩnĩrĩxĩnĩ. Xiagwowa enĩ wigĩ apĩxĩwamĩ emĩ mĩmopa éĩrĩxĩnĩ.

¹² Áamá xamĩnĩ wĩnĩyĩné xwĩyĩá rĩpĩ —Apĩ Ámináo rĩnĩpĩmanĩ. Nionĩyápiĩnĩ. Apĩ enĩ osearĩmĩnĩ. Ámináomĩ dĩnĩ wĩkwĩronĩyĩ woxĩ apĩxĩ dĩnĩ mĩwĩkwĩronĩ wĩ rĩmeánĩnĩá í sĩnĩ “Ananĩ meánĩnĩáomĩnĩ omeánĩmĩnĩ.” nĩwimónĩrĩnĩá xiagwoxĩ ímĩ emĩ mĩmopa éĩrĩxĩnĩ.

¹³ Apĩxĩ Ámináomĩ dĩnĩ wĩkwĩronĩxĩ, oxĩ dĩnĩ mĩwĩkwĩronĩ womĩ meánĩnĩxĩ enĩánáyĩ, o sĩnĩ “Gĩ apĩxĩ meanĩái tĩnĩ anĩnĩ onĩweámĩnĩ.” nĩwimónĩrĩnĩá omĩ nĩwárĩmĩ mupa éĩrĩxĩnĩ.

14 Ayí rípi nání raríñíni. Oxí Ámináomi díní mîwîkwíroní wo aríge nerí Goríxoyá wo imónipaxíríni? Ayí xegí xiepí díní wîkwíroní tîni nawíni nemeríñípimi dání Goríxomi díní nîwîkwírori áamá xíoyá wo imónipaxíríni. Apíxí díní mîwîkwíroní wí ení xegí xiagwo, díní wîkwíronjo tîni nawíni nemeríñípimi dání áamá Goríxoyá wí imónipaxíríni. Apí mepa nero pîni nîwiáríniimi nurónáyí, segí niaíwí Goríxoyá wí mimóní oyá síñwíyo dání piaxíníñí eánígíáyí imónipíríxíni. Nioní seararíñápi xíxeni nerínáyí, oyá imónipíríáríni.

15 E nîsearíri aí Goríxomi díní mîwîkwíroní meánígíio “Gí apíxí Goríxomi díní wîkwíroní rími nîwárími oumíni.” nîwimónírná xiepíxi xe pîni nîwiárími onuníri síñwí wíníírxíni. Díní mîwîkwíroní meánígííi “Gí oxí Goríxomi díní wîkwíroní romí nîwárími oumíni.” nîwimónírná xiagwoxi xe pîni nîwiárími onuníri síñwí wíníírxíni. Nîseawárími ugíáyíné síní áxenwarí inígíáyí yapi mimóníñojí. Goríxo nîwayíróniro ñweáírxíniíri nánípi ríxa wéyo íá neaumíriñene enagí nání raríñíni.

16 Oxí díní mîwîkwíroní womí xiepíxi, jíxi díxí oxomí pîni mîwiárípa nerí o tîni nîñwearírná síñwepígí nîwiríñípimi dání wieríkiemearíáríani? Mîwieríkiemeapa eríáríani? Jíxi majíáríni. Apíxí díní mîwîkwíroní wími xiagwoxi, joxí ení í tîni nîñwearírná síñwepígí nîwiríñípimi dání wieríkiemearíáríani? Mîwieríkiemeapa eríáríani? Joxí ení majíáríni. Ayínáni segí

ámá Gorixomi diŋf mɪwɪkwɪrogɪá meánigɪáyo nɪwárɪmɪ mupa éfɪrixɪnɪrɪ seararɪŋɪnɪ.

“Segɪ imónɪfɪrixɪnɪrɪ yaŋf seadɪmɪxɪŋɪpɪ imónɪfɪrixɪnɪ.” urɪŋf nánɪrɪnɪ.

¹⁷ Seyɪné woxɪnɪ woxɪnɪ Ámɪná Gorixo ayɪ xɪxegɪnɪ apɪ apɪ e imónɪfɪrixɪnɪrɪ yaŋf seadɪmɪxɪŋɪpɪ, o ayɪ nionɪyá áamá oimónɪpoyɪnɪrɪ wéyo fá seaumɪráná imónɪgɪápɪ axɪ apɪnɪ “Xe oimónɪmɪnɪ.” nɪyaiwiro imónɪfɪrixɪnɪ. Gorixoyá sɪyɪkɪ nimónɪrɪ amɪ gɪmɪ ŋweagɪá nɪyonɪ sekaxɪ axɪpɪ urɪmearɪŋárɪnɪ.

¹⁸ Segɪyɪ wo Judayo enagɪ nánɪ iyɪ sɪmɪ sɔ́ wákwinɪŋáná Gorixo o áamá nionɪyá oimónɪrɪ wéyo fá numɪrɪrɪnáyɪ, áamá o “Iyɪ sɪmɪ sɔ́ wákwinɪŋɪpɪ arɪge nerɪ yo mɪyɪmɪnɪréɪnɪ?” mɪyaiwipa éwɪnɪgɪnɪ. Segɪyɪ wo iyɪ sɪmɪ sɔ́ mɪwákwinɪŋáná Gorixo nionɪyá oimónɪrɪ wéyo fá numɪrɪrɪnáyɪ, áamá o Judayɪ wonɪnɪŋɪ oimónɪmɪnɪrɪ iyɪ sɪmɪ sɔ́ mɪwákwinɪpa éwɪnɪgɪnɪ.

¹⁹ Ayɪ rɪpɪ nánɪrɪnɪ. Iyɪ sɪmɪ sɔ́ nɪwákwinɪrɪnárɪnɪ, mɪwákwinɪpa nerɪnárɪnɪ, Gorixoyá sɪŋwɪyo dánɪ ná ayo mɪmónɪnɪ. Oyá sɪŋwɪyo dánɪ “Ná ayo imónɪnɪ.” yaiwiarɪŋɪpɪ, ayɪ sekaxɪ xɔ́ rɪŋɪpɪmɪ xɪdarɪgɪápɪnɪrɪnɪ.

²⁰ Ayɪnánɪ áamá woxɪnɪ woxɪnɪ, seyɪné Gorixo áamá nionɪyá oimónɪpoyɪnɪrɪ wéyo fá seaumɪráná pí pí xɪxegɪnɪ imónɪgɪápɪ xe apɪnɪ nimónɪro ŋweáɪrixɪnɪ.

²¹ Woxɪ Gorixo áamá nionɪyá oimónɪrɪ wéyo fá rumɪráná áamá woyá xɪnáixɪnɪŋɪ nimónɪrɪ omɪŋɪ wiɪarɪŋoxɪ nimónɪrɪnáyɪ, ududɪ bɪ mirɪnɪpa nerɪ

“Nioní sını axí apını nimónıríná, ayí ananırını.”
yaiwírıxını. E nerí aí xınáıxınıñ nimónırı
omıñ wııarınıoxı áamá áxenwarí minıgıáyınıñ
imónıpaxı enánáyı, ananı xınáıxınıñ nimónırı
omıñ wııarınıpı pını nıwıárır kikiáá úrıxını.

²² Xınáıxınıñ nimónırı omıñ wııarınıoxı, ayí
rıpı nánı “Ududı bı mirınıpanı.” rırarınını.
Gıyí Ámınáo Gorıxo áamá nionıyá oimónıpoyınırı
wéyo íá umıráná áamá wıyá xınáıwánıñ
nimónıro omıñ wııarınıgıáyı enánáyı, ayí sını apı
imónınıagıa aı Gorıxo rıxa gwı roayırınıyırını.
Gıyí Ámınáo áamá nionıyá oimónıpoyınırı wéyo
íá umıráná áxenwarí minıgıáyı enánáyı, ayí
xıo wimónarınıpı epırıa nánı xegı xınáıwánıñ
omıñ wııarınıgıáyı imónınıagıa nánı “Ududı
mirınıpanı.” seararınını.

²³ Jıasao neaiınıpımı dání Ámınáo bınıñ
nıseairı gwı searoayırını enagı nánı áamá wıyıyá
xınáıwayınénıñ mimónıpa érıxını.

²⁴ Gı nırıxımeánıñ imónıgıáyıné, Gorıxo áamá
nionıyá oimónıpoyınırı wéyo íá seaumıráná pı
pı xıxegını imónıgıápı o xegı sııwıyo dání apını
imónırıxını.

Áamá mımeánıgıáyı nánı urını nánırını.

²⁵ Seyıné áamá sını mımeánıgıáyı nánı payı
nearı yarınıñ nıgıápı nánı Ámınáo sekaxı
bı mınırınıñ aiwı nionı —Nionı Ámınáo wá
nınıwıanırı nııınıpımı dání xwıyıá dını
ııwırarınıpaxı imónınıpı seararınıáonırını. Nionı
gı dınıyo dání bı osearımını.

26 Xeaniñf neaímeáminiri yariñfpi rixa neaímeaariñf enagi nání nioní diñf re moariñini, “Ámá agwi pí pí imónarigfápa anñf axfpi e imónírxini. ‘E nerfnáyf, ayf nanfринí.’ nimónarini.” Nioní diñf e moariñini.

27 Woxi rixa apixf meanoxi enánáyf, “Ímí arige wáriminiréini?” niyaiwiri mepani. Woxi apixf mimeanoxi enánáyf, “Apixf arige nerí meáminiréini?” niyaiwiri mepani.

28 E niseariri aí woxi apixf nimearíná ayf fwf bí miyarini. Apiyáixi ení oxí nimeániríná ayf fwf bí miyarini. E nerí aí xeaniñf meánigfáyf sini xwfa tfo nweanáná wímeanfapi seaímeaniginiri searariñini.

29 Gf nrixímeáyfné, e niseariríná ripfniñf searariñini, “Jisaso weapinfáyí nání rixa añwi ayo enagi nání ámá apixf rixa meagfáyfné re nimóniro éfrixini. Apixf mayowa áxenwarf minpa nero nání ‘Goríxo wimónariñfpiñí oemini.’ niyaiwiro yarigfáwa yapí nimóniro éfrixini.

30 Ámíxá yarigfáyfné amíxá miyarigfáyf yapí nimóniro éfrixini. Diñf nífá seainariñfyfné diñf nífá mwinariñfyf yapí nimóniro éfrixini. Amípi bí nero tgfáyfné amípi mayfyf yapí nimóniro éfrixini.

31 Omñf nerfná amípi xwfa tfo wenfpimi dání omñf yarigfáyfné ámá api nání wí ududf mwinarigfáyf yapí nimóniro éfrixini.” Amípi agwi ríná xwfa rírimí enfyf imóniñfpa anñf imóninfá menini. Xegf bí imóninfá nání añwi ayo enagi nání searariñini.

32 “Amipí ayá wí nánì ududí mirinpa oépoi.” nanimónirì nánì seararìjì. Ámá apìxí mìmeagíáyí Ámínáo nionì yarìjápì nánì yayí owininìrì nánì o yayí winipaxí imónìjìpì nánì dìjì nì móa warìgíárì.

33 E nerì aì áamá apìxí meagíáyí “Gí apìxí yayí owininìrì nánì arìge emìnréì?” nìyáiwiro apì nánì dìjì nì móa nuro

34 dìjì bì biaú íá xìrarìgíárì. Apìxí sìni oxí mìmeánìgííwa tìni apìyáíwa tìni íwa wí wí re yaiwiarìjìrì, “Nìinì gí nápì tìni dìjìpì tìni sìyìkwí mìnìjì Ámínáo gí áamá e oimónìpoyìnrì wimónarìjìpì tìni xìxeni oimónìmìni.” nìyáiwirì o nánì wiipaxí imónìjìpì nánì dìjì moarìjìrì. E nerì aì apìxí rìxa oxí meánìgííwa wí wí axìpì e yarìjìmanì. “Gí oxo yayí owininìrì nánì arìge emìnréì?” nìyáiwirì xwíá tìyo dánì imónìjìpì nánì dìjì nì móa warìjìrì.

35 Nionì seararìjápì nanjì oniinìrì mìseararìjì. Sewanìjìyíné nìxídiríná nanjì oseainìrì seararìjì. Nionì áxenwarí oseaimìnrì mìrarìjì. Seyíné nanjì imónìjìpì nero amipí pí pí imónìjìpì nánì mìmìwiaíká mìseainpa yaríná “Ámínáo wimónarìjìpì oyaneyì.” nìyáiwiro oépoi nrì nánì seararìjì.

36 Ámá go go “Apìyá nionì nánì rìxìjì nurìyìgíími nìpìkwìni mìwikárarìjì.” nìyáiwirì náyí, í xwé nimónìrì rìxa meapaxí imónìjìgì sìjìwí winìrì “Ími rìxa omeámìni.” nìyáiwirì mìjì nìnrì nánì “Kikíá bì

epaxonimani.” yaiwiniri nerfnayf, xe o xegf wimónariñpi neri ími omeani. E nerfná, ayf sipí bi miyarinini. Ananirini.

³⁷ E neri aí go go “Ná bini api oemini.” rinñpi nani dñf sixf íniri feapá winipaxf imóniñpi xe mñf onininiri mimónipa eri xewanño xegf dñfyo dani “Apiyá nioni nani rixiñf nuriyigí kikiá onweani.” yaiwiri nerfnayf, ayf nanf yarini.

³⁸ Ayinani áma apixf xegf rixiñf wuriyigími nimearfná, ayf nanf yarini. Áma apixf xegf rixiñf wuriyigími mmeapa nerfná, ayf eni nanf neri seayf e imóniñpi yarini.

³⁹ Apixf wiyá oxo sini mipé ñweañaná anñf re yaiwiwinigini, “Oyá apixini rimóniñini?” yaiwiwinigini. E neri aí xegf oxo rixa niperfnayf, sini omi mmeaní “Go gomi omeánimini?” niwimónirfná, anani meánfwinigini. E neri aí áma sipfá imóniñf womi mmeaní Jisaso tñi ikárinigfayf womini meánfwinigini.

⁴⁰ Ámi nimeánirfná, anani enagi aiwi nioni gf dñf ayf rñf nimónarini, “Í ámi mmeaní sini anñf apixf anñf niñwearfnayf, yayf oxf tñi niñwearfná wininápimi seayf e imóniñpi wininárini.” nimónarini. “Nioni eni Gorixoyá kwíyf tñáonirfani?” niyaiwiri searariñini.

8

Nañwf mimónf ñwáfpi nani ridiyowá inñpi nani urñf nani rini.

¹ Seyné payf nearo nañwf áma wigf mimónf ñwáf imóniñpi nani ridiyowá yarigfapi

nánì yariṅṅ nìgṅáṗì nánì bì osearimìni. Ayí neparìni. Seyíné ríwamìṅṅ nearo nìrìgṅáṗa Jisasomì dṅṅ wìkwíronṅwaéne nìnenenì rìxa nìjṅá imónìṅwaénerìni. Ayí nēpa imónìṅagì aiwì rìṗì osearimìni. Ámá “Rìxa nìjṅá imónìṅáonìrṅani?” nìwimónìrṅná, dṅṅ apimì dánì wárixá imónarìgṅárìni. E nerì aí ámá wíyo dṅṅ sṗì nìwirì arìrá nìwirṅná apimì dánì Jisasoyá sṽyìkì imónìṅwaéne sṽkṽkì ámì bì eámìxìnarìṅwárìni.

² None go go “Amìṗì bì nánì rìxa nìjṅá imónìṅáonìrṅani?” nìyaiwinìrṅnýyí, nìjṅá Gorìxo “Ámá nṅnì e oimónṅṗoyì.” wimónarìṅṗì tṅnì sṅnì xìxenì wì mimónìṅorìni.

³ E nerì aí go go “Nìjṅá imónìṅáonìrṅani?” mìyaiwinì Gorìxomì dṅṅ sṽxì nuyìrṅnýyí, Gorìxo “Ámá o nionìyá imónìṅṅ worṅani?” yaiwinì.

⁴ Ayìnánì gṅwí ámá wì wigṅ ṅwṅáṗì nánì rìdìyowá nemáná ámì makerṅá imìxarṅná Jisasoyá imónìgṅáyíné bì nero narìgṅáṗì nánì rìṗì osearimìni. Nene nìjṅárìni. Xwṅá tṽyo mimónì ṅwṅáṗì obaxì eṅagì aiwì bì nepaxìṅṅ imónìṅṗìmanì. Nìṗìni nēpa ṅwṅá mìṗìmónìṅṗìrìni. ṅwṅá nēpa imónìṅṗì, ayí ná wonì Gorìxonìrìni.

⁵ Ámá wì re rarìgṅárìni, “ṅwṅá rìṗì aṅṅnamì dánṅṗìrìni.” Wì “Xwṅárìmì dánṅṗìrìni.” rarìgṅárìni. ṅwṅá rarìgṅá aṗì bì “Nēpa ṅwṅá imónìni.” rìnìṅṗìrìni. Bì “Kwíyí seáyì e imónìṅṅ tṅṅrìni.” rìnìṅṗìrìni. Aṗì aṗì obaxì ayá wì imónìṅagì aiwì

⁶ nene nánì ṅwṅá imónìṅṗì, ayí ná wonì

Gorixorini. O negí áporini. Amipí nání mǵkǵ ikinjorini. Ámá xfo nání imóninǵwaéne ayǵ onirini. Nene nání seáyí e imóninǵpí ení “Pírini?” marǵáí, ayǵ ná woní Áminá Jisasi Kiraisorini. Omí dání Gorixo amipí nǵnǵ imixiri sǵnǵ nene imóninǵwápi neaimixiri enjorini.

⁷ E nerí aí ámá Jisasomí dǵnǵ wǵkwǵroarǵǵáyǵ nǵnǵ nijǵá apǵ nimóniro “Negí nǵwǵá xǵdagwápi ná mǵkǵ mayǵ imóninǵpírǵani?” yaiwiarǵǵámani. Segǵyǵ wí Jisasomí sǵnǵ dǵnǵ mǵwǵkwǵró nerǵná wigǵ nǵwǵápi ǵá nǵxira nǵwagǵasáná yarǵǵáyǵ enǵǵá nání mimóní nǵwǵápi nání gǵwǵ rǵdiyowá inǵpǵ nǵnǵróná “Ayǵ gǵwǵ nǵwǵá imóninǵpí nání rǵdiyowá éǵápi rǵa narǵnǵ?” nǵyaiwiro wigǵ dǵnǵ pǵwǵnǵnǵ imónigǵápimi dání “Nǵpǵkwǵnǵ mǵyarǵnǵ.” nǵyaiwiro nání apimi dání piaxǵ nǵweániri udunarǵǵirini.

⁸ E nerí aiwǵ aiwá minǵpa yarǵnǵwápi dánirani, narǵnǵwápi dánirani, Gorixo neamímǵnarǵǵmani. Minǵpa nerǵná oyá sǵnǵwǵyo dání sǵyǵkwǵpianénǵnǵ imónarǵnǵwámani. Nǵnǵrǵná ení oyá sǵnǵwǵyo dání seáyí e imónarǵnǵwámani.

⁹ E nerí aí ámá Jisasomí dǵnǵ nǵwǵkwǵroro aí wigǵ dǵnǵ yóǵnǵnǵ mimónigǵáyǵ wiyǵné ananǵ nǵpaxǵ imóninǵpí narǵǵǵá nǵseaniro nání ayǵ ení nǵnimáná “Nǵpǵkwǵnǵ mimóninǵpí rǵa éwǵnǵ?” nǵyaiwirǵǵpimi dání óreámioapǵrǵxiniri dǵnǵ tǵnǵ nǵrǵxinǵ.

¹⁰ Ámá Jisasomí dǵnǵ nǵwǵkwǵroro aiwǵ sǵnǵ dǵnǵ yóǵnǵnǵ mimónigǵáyǵ segǵ ámá “Nǵwǵá rǵnǵnǵ rǵpǵ ná mǵkǵ mayǵrǵnǵ.” yaiwiarǵnǵ wo nǵwǵá

imóniŋǵ apǵ nánǵ aŋǵ riðiýowá yarǵǵíwamǵ
niŋweámáná aiwá riðiýowá éǵapǵ narǵagǵ
niwǵnǵróná “Nene enǵ ananǵ niþaxenerǵanǵ?”
niýaiwinǵro enǵ sixǵ nínǵmáná niþǵráoi.

¹¹ Riþa niñiro wigǵ xwioxǵyo dánǵ wǵá
mǵwókipa nerǵ udunáná re searǵmǵnǵ, “Seyǵnéýá
niǵǵá imónǵǵáþimi dánǵ sinǵ yóǵniŋǵ mimónǵǵá
tiýǵ —Ayǵ segǵ sérǵxǵmeánǵǵ imónǵǵáýǵrǵnǵ.
Kiraiso upeinǵýǵrǵnǵ. Ámá ayǵ seyǵné niǵǵá
nimóniro ‘Pǵ pí ŋwǵá ámá mewegǵá nepa
mimónǵnǵ.’ yaiwiarǵǵáþimi dánǵ riþa xwǵrǵá
ikǵxenáoǵ.” searǵmǵnǵ.

¹² Ayǵnánǵ nene negǵ niǵǵxǵmeá dǵŋǵ sinǵ yóǵ
mimónǵǵáyo sǵpǵ e wikǵrǵrane ayǵ wigǵ dǵŋǵ
“Apǵ neranéná niþǵkwǵnǵ miýarǵŋwǵnǵ.” yai-
winarǵǵáþimi wiaǵkirane nerǵŋǵþimi dánǵ Kirai-
somǵ enǵ sǵpǵ wikǵrǵrǵŋwǵnǵ.

¹³ Ayǵnánǵ nionǵ ǵǵwǵ narǵǵáþimi dánǵ ǵǵ
niǵǵxǵmeá imónǵǵáýǵ óreámioapaxǵ enǵánáyǵ, ayǵ
nóreámioaro udunǵniǵniñǵ nionǵ aga ná rǵwǵyo
dánǵ aiwǵ ámi ǵǵwǵ bǵ niñǵámanǵ.

9

*“Wǵǵ wurǵmeiarǵŋwáone niþsearǵþipaxǵþǵ
Poronǵ wǵ searǵþiŋámanǵ.” urǵŋǵ nánǵrǵnǵ.*

¹ “O áxenwarǵ inǵŋorǵnǵ.” riñiaiwiarǵŋoi?
“Jisasoyá wǵǵ wurǵmeiarǵǵ wo mimónǵnǵ.”
riñiaiwiarǵŋoi? “O negǵ Ámǵná Jisasomǵ siŋwǵ
mǵwǵnǵŋorǵnǵ.” riñiaiwiarǵŋoi? “O Ámǵnáo nánǵ
wǵǵ neararǵŋǵþimi dánǵ dǵŋǵ wikǵwǵronǵwaéne
menǵnǵ.” riýaiwinarǵŋoi?

2 “Poró Jisasoyá wáf wur+meiar+ñf womant.” niaiwiar+gíáyf wí enánáyf aí seyíné an+paxí niont wáf wur+meiar+ñá imón+ñápt nánt “Ríxa xixen+ n+jfá imón+ñot.” nimónar+nt. Poront wáf searána seyíné ríxa Goríxo tñnt nawínt ikár+nt+gíáyfne nimón+r+ñf+pim+ dán+ á máyo áwanf rén+ñf urar+ñot, “O nepa Jisasoyá wáf wur+meiar+ñf wor+nt.” urar+ñot.

3 Ámá pair+rf niar+gíápt wiaíkím+nt+r+ nánt rípt nura war+ñár+nt,

4 “Jisasoyá wáf wur+meiar+ñwáone nánt re n+neaiaiwiro r+rar+ñot, ‘Awa yar+gíápt nánt n+gwí nánt wayfá in+gí n+ro aiwá n+ro epaxí mimón+ñot.’ n+neaiaiwiro r+rar+ñot?

5 ‘Wáf wur+meiar+gíá wfa tñnt Ámináomi xogwáowa tñnt Pitao tñnt awa ap+xf n+mearo ap+xf tñnt nawínt emear+gíápa Porowa axípt wí e epaxí mimón+ñot.’ n+neaiaiwiro r+rar+ñot?

6 Apt niyaiwiro r+rar+ñot? Rí+m+nt rípt niyaiwiro r+rar+ñot? ‘Wáf wur+meiar+gíá wfa wigí n+gwí om+ñf pñnt wiár+paxí aiwí Poro tñnt Banabaso tñnt awaúnt aiwá n+psí nánt n+gwí om+ñf yar+gífp pñnt wiár+paxí mimón+ñit.’ niyeaiaiwiro r+rar+ñot?

7 Sim+ñf winar+gíá ámá wo m+xf oní+poy+nt+r+ wirímeáf gíyf ríxa enf n+meámáná wiwan+ñf upfrowár+inar+gíár+nt? Oweot, wí e epaxí men+nt. Ámá gíyf aiwá om+ñf nurímáná m+mianf yar+gíár+nt? Oweot, apt en+ wí epaxí men+nt. Ámá gíyf burímákau n+meróná wiwan+ñyf am+ñf m+nt+pa yar+gíár+nt? Oweot, apt en+ wí epaxí men+nt.

⁸ Nioní áamá dñj moarigfápimíní nixídirí ríá rarññíní? Oweot, ñwí ikaxí Moseso nñrñ eañpimi dání ení axípi e rññíní.

⁹ Apimí dání re nñrñññ eánññ, ‘Burímákáu tññ wítf aiwá exwexwímí nerfñá bñ mññpa oenññ manj gwí mñjárñpaní.’ nñrñññ eánññpí ‘Goríxo burímákáu nánññ dñj nñmori rññrññ.’ rñseaimónarññ?

¹⁰ ‘Ayí ámaéne nání ení dñj nñmori mñrñpa enñrññ?’ mñseaimónñpa reññ? Oyí, ayí ámaéne nání ení rññrññ. Moseso áamá aiwá íwítf uríprñ nání xwítf yuní nixéa warigfáyí tññ aiwá yótf éáná miarigfáyí tññ nññ nawíní wigí bñ nñpríá nání dñj níkwímore éfññññ e rárññrññ.

¹¹ Wáf wurímeiarññwáone xwíyíá Goríxoyápi nñsearírfñá aiwá íwífñññ seaurarññagwí aí re rñseaimónarññ, ‘Aiwá íwífñññ neaurarigfápimí dání bñ nñmiro aiwá nñprñ nání nñnearáprónáyfrññ, aikí yíníprñ nání nñnearáprónáyfrññ, ayí nanj mñyarñññ.’ rñseaimónarññ?

¹² ‘Áamá wí ananí nñsearápiro nñpaxí enánáyí, ayí none añpaxírfññ.’ nñmónarññ.” rarñjárññ.

E nerí aí none nñsearápipaxí imónññpí mñsearápiñwárññ. Áamá xwíyíá yayí neainípaxí urarññ “Amípi wí nearápaníro nání ríá yarñññ?” nñyaiwiro dñj mñwíkwíropa epírfñññ nñsearápipaxí nñmónírne aí wí mñsearápí dñwí ikeamónññwápimí xwámámí wññwárññ.

¹³ Áamá amípi añ rídiyowá yarigfíwámí ínñmí enñyo mearigfíáwa aiwá nñprñ nání íwámí wenjpi

meaariġápi nánì seytné nijjá mimónipa reŋo? Ámá naŋwí Gorixo nánì nimeámi báná ridiyowá wiiariġáwa ridiyowá wiífápi bì nimearo narigápi nánì enì seytné nijjá mimónipa reŋo?

¹⁴ Axípi Áminá Jisaso sekaxí re riŋírinì, “Ámá xwiýfá yayí seainipaxípi wáf nurimeiarigáwa apimi dánì aiwá nipíri nánì meáírixinì.”

¹⁵ Ámináo sekaxí e riŋí aí nionì seytné tñnì niŋwearíná wí mīsearápí nerì agwí enì api bì nionì oniapípayinìri payí nearì mīseamónaparinì. Ayí rípi nánì seararinì. Nionì aiwá nīsearápirì mīnì nerì néra uŋápi nánì mīxí meakñinarinápí ámá wo aiwá nīniapiríná nīsaŋionwiráriniginìri nánì “Nionì xámì péimiginì.” nīmónarinì.

¹⁶ Aríá nípoyí. Nionì xwiýfá yayí neainipaxípi wáf nīseariríná Gorixo e éwiniginìri sekaxí nīrowárenapiní enagi nánì e yarinápí nánì nīwaninonì mīxí meakñinipaxí wí meninì. Nionì Gorixo e éwiniginìri nīrowárenapinípi mēpa nerínáyí, sía wí nionì majjá nórīpaxírinì.

¹⁷ Gí dñí tñnì “Wáf ourimeminì.” nīnimónirì sñwiriýí, “Gorixo yayí nimopaxípi eminìri yarininì.” rīpaxírinì. Gí dñí tñnì “Wáf ourimeminì.” mīnimóní Gorixo sekaxí nīrowárenapiní enagi nánì nerínáyí, ariġe nīyaiwirì “O yayí nimopaxípi yarininì.” rīmíinì?

¹⁸ Ayínánì pípimi dánì nionì yayí nimopaxírinì? Nionì ámayo xwiýfá yayí neainipaxípi wáf nuriríná apimi dánì urápipaxí imóninípi murápi pa neriníyo dánì yayí

nimopaxí imóniḡpí yarini.

“Ámá pí pí imónigápa nioni eni imónariḡrini.” uriniḡnani.

¹⁹ Nioni nepa áamá womi xináininiḡ nimóniri omiḡ wiiariḡaoni menagi aí áamá ayá wí Jisasomi oxídípoiḡniri nani nioni gí diḡyo dani áamá niyíyá xináininiḡ nimóniri omiḡ wiiariḡaoni imóniḡni.

²⁰ Nioni gí Judayí tni niḡwearina Jisasomi diḡ owikwírópoiḡniri ayiniḡ nimóniri yariniḡrini. Ḣwí ikaxí riniḡpimi ḡwá mixelḡwírariḡaoni aiwi gí Judayí apimi ḡwá xenḡwírariḡigáyí tni nawini niḡwearina, “Nioni arige yarina ayí Jisasomi diḡ wíkwírópírai.” niyaiwiri nani nioni eni apimi ḡwá xenḡwírariḡaoni imónariḡrini.

²¹ Gí Judayí tni niḡwearina ayiniḡ nimóniri aiwi áamá Gorixoyá ḡwí ikaxí riniḡpimi ḡwá mixelḡwírariḡigáyí tni nawini niḡwearina, ayí Jisasomi diḡ wíkwíróríxini nioni eni ḡwá mixelḡwírariḡaoni imónariḡrini. Nioni ḡwí ikaxí riniḡpimi mixelí nerí maríá, Kiraiso riniḡpimi xídariniḡaoni enagi nani rariḡni.

²² Nioni áamá ení saminiḡ wegáyí tni nawini niḡwearina ayí Jisasomi diḡ wíkwírópíri nani nioni eni ení saminiḡ niwenoni nimóniri uréwapiyariniḡrini. Áamá nni wíyo eríkiemeáimiginiḡ ayí pí pí imónigápa nioni eni axípi e imónariḡrini.

²³ Nioni api nipiḡni yariniḡpi, ayí ripi nani yariniḡrini. Xwiyá yayí neainipaxí imóniḡpí urána aríá nipiḡrini nani yariniḡrini. Xwiyá

apí áamáyo naní wimixariñpimi nioni ení onímeaníri e yariñáriní.

“Gorixo yayí neaimoníwiniginíri Jisasomí píraníñí ouchídaneyí.” uríñí nániríní.

²⁴ Ámá yamíyamúrónigí inarigíáyí níní añíní nero aí ná woní, múróo xfo díní niyaiwirí niyirí meaaríñpí nání seyíné nijá mimónipa reñoi? Ayínání seyíné ení Jisasomí nixídiróná yamíyamúrónigí nero xámí rémoarigíápáníñí éfríxíní.

²⁵ Ámá re yaiwiarigíáyí, “Níá xixegíní yaniro nání awí eánarigíe nání nurí wíniyo múróimiginí.” yaiwiarigíáyí wiwaníñíyí ení sixí ímíxinaníro nání pí pí míñí winaríñpí aríá nikeamoro ení sixí eámíxinarigíáriní. E yarigíáyí urí imíxinípxí imóníñpí bí meaaníro nání yariñagíá aí nene urí imíxinípxí mimóníñpí meaanírane nání yariñwíní.

²⁶ Ayínání nioni Jisasomí nixídiríná yamíyamúrónigíníñí níníri íríní xixení waríñáriní. Wé neáníriná xaríxarí nerí meá píraníñí sopíñí norí nírómáná xixení eaaríñáoníriní.

²⁷ Níiwaníñoní ení sixí oímíxinímíníri nání náoní iwaníñíñí eáníri pí pí nioni míñí ninaríñpí aríá oikeamómíníri nání iwaníñíñí eáníri yariñáriní. Ayí rípi nání e yariñáriní. Nioni áamá wíyo wáí re nuríméísáná, “Kíraisomí nixídiróná yamíyamúrónigíníñí níníro xídfírixíní.” nuríméísáná enáná Gorixo “Ayí tíní yamíñíyí mimóníñí.” níríniginíri e yariñáriní.

10

“Sipí Judayeneyá neárɽawéyɽ yagɽápa mepa éwanigini.” urɽɽɽnánɽɽɽ.

¹ Gɽ nɽɽɽɽmeáyɽné, negɽ neárɽawéyɽ yagɽápi nánɽ dɽɽ mopɽɽ nánɽ bi osearɽmini. Ayɽ nɽɽ Moseso Isipɽyɽ aɽɽyo dánɽ nɽwɽɽmeámɽ nurɽná agwɽ Gorɽxo nipemeámɽ úwɽniginiɽɽ tɽɽpimɽ sɽmaɽwɽyónɽɽ íniɽ nɽɽweámáná númɽ wagɽárini. Nɽɽ eni ipí Ragɽ rɽɽoyɽ rɽnɽɽwá nɽxeróná mɽdɽmɽdánɽ eadɽkiowárɽnɽɽáná áwɽniɽ nɽxéa ugɽawixini.

² Nɽɽ agwɽpimɽ sɽmaɽwɽyónɽɽ nɽɽweaxa uro ipíwámɽ xero neróná Moseso tɽɽ nawíni anɽ nikárɽnɽro néra ugɽawixini.

³ Aiwá mayɽ e nemeróná aiwá manáɽ rɽnɽɽ Gorɽxoyá kwíyɽyo dánɽ imónɽɽpɽ ayɽ nɽɽ niga wagɽárini.

⁴ Iniɽgɽ mayɽ e nemeróná Gorɽxoyá kwíyɽyo dánɽ sɽmɽɽ meanú ayɽ nɽɽ nagɽárini. Sɽɽ iniɽgɽ sɽmɽɽ meaago —O wíniyɽ úfámɽ númɽ emeagorini. O, ayɽ Kiraiso nánɽ rarɽɽini.

⁵ E nerɽɽ aiwɽ ayɽ nápi yarɽgɽápi nánɽ Gorɽxo wikɽ nɽwónɽɽ áamá dɽɽ meanɽ dánɽ amɽ amɽ opépoyiniɽ nɽwikára wagɽrini.

⁶ Ayɽ amipí api api néra nuróná pegɽápimɽ dánɽ nene nánɽ sɽɽwepɽgɽ neainini. Ayɽ sipí imónɽɽpɽ nánɽ mɽɽ inagɽápa nene eni axɽpɽ mɽɽ minɽpa éwaniginiɽ sɽɽwepɽgɽ neainini.

⁷ Ayɽ wí wigɽ ɽwɽápimɽ nɽxɽdɽróná Bɽkwíyo dánɽ re nɽɽniɽ eánɽɽpɽ tɽɽ xixeni re egɽawixini, “Ámáyɽ aiwá nɽro iniɽgɽ nɽro epɽɽ nánɽ nɽɽweagɽsáná rɽkɽkɽó inanɽro nánɽ

wiápþnimeagfawixini.” niriþiri eániþipi tñi xixeni e egfawixini. Nene ayf yagfápa nerane mimónf ñwfa imóniþiyo wí mîxíþipa éwanigini.

8 Ayf wí fwf inigfápa —fwf e inigfápi nani Gorixo þirf umamópoyiniri urána áma xfomi þíraniþf xídarigfáyf sfá axfimi áma fwf inarigfáyo, nñn 23,000 imónigfáyo þipþikimf emegfápi nani rariþini. fwf ayf e inagfápa nene eni axþi e minþpa éwanigini.

9 Ayf wí Áminá Gorixo nepa eñf eániþorþaniri iwamfó wíwapiyagfápa —E wíwapiyáná oyá diþf tñi áma ayo weaxfa sidþf óagi nani pegfína nani rariþini. E iwamfó wíwapiyagfápa nene eni miwíwapiyipa éwanigini.

10 Ayf wí Gorixomi aniþúmþ wirinagfápa —Aniþúmþ e wirinána aþfnaþf ámayo xwírfá wikixeariþo þikiniþi nani rariþini. Gorixomi aniþúmþ wirinagfápa nene eni axþi e mepa éwanigini.

11 Api api e niwímeáa uþþi wigf wíniyf éf oweayimeánþoyiniri siþwepigfniþf wiri nene agwi rína sfá yoparþi ríxa nimónfína ñweañwaéne íkwairirf neainfa nani Bíkwiyo ñwirárinþirini.

12 Ayinani “Gorixomi þíraniþf xídarinþoni ayf yagfápa wí epaxonimani.” yaiwinariþf goxi goxi, jiwanþoxi axþi neri aníniþiginiþi þíraniþf menþirixini.

13 “Eñf eániþfáyrfaniri ámayo iwamfó wíwapiyarigfápi axþi míneaímeá xegf bi imóniþipi neaímeaariní.” miyaiwipani. Gorixo —O áma diþf wikwiárinþaxf imóniþorini. O

iwamfó áamá seaíwapíyíáná seyíné xwámámí míwipaxí imóniñípi xe oseaiwapíyípoyiniri wí siñwí seanínfá menini. Áamá wí xe iwamfó oseaiwapíyípoyiniri siñwí níseaniríná seyíné xopírárí wipírfa nání ení xwámámí wipaxíyíné seaimixiyiníáriní.

Ridíyowá mimóní ñwáfapi nání iníñípi nání uríñí nániríní.

¹⁴ Gí níríxímeáyíné, Goríxo negí neáríawéyo naní wíagi aiwí obaxí ayá wí wigí sipí neríñíyo dání xwírfa ikíxenagífa enagi nání nene dñí nímorane mimóní ñwáfapi wí míxírípa nerane api tñí e dání éñíñí owaneyí.

¹⁵ Dñí tígíáyíné, nioní dñí tígíayo uraríñápa axípi nísearímíníri yaríñápi nání sewaníñíyíné dñí níyaikiro “Sípíríani? Naníríani?” yaiwípoyí.

¹⁶ Kapíxí iniígí wainí iníñípi —Api Ámíná Kiraiso nene nání níneapeiríná ragí punípi nání dñí neainínfa nání imóniñípiríní. Nene níníranéná Goríxomí yayí wiaríñwápiríní. Iniígí api níníranéná o tñí mímíñínípa yaríñwáraní? Aiwá o níneapeiríná xfo náo ríníñí winíñípi —Api nání dñí neainínfa nání níkwíríri naríñwápiríní. Aiwá api níníranéná ení o tñí nawíní mímíñínípa yaríñwáraní?

¹⁷ Aiwá níkwíríri naríñwá api ná bíní enagi nání nene áamá obaxene imóníñagwí aiwí ná bímí dáníní níkwíríri naríñwáyo dání síyíkí ná bíní mimónípa reñwíní?

18 Gf Isireriyf yarigfápi nání ení dñf mópoyf. Ridiyowá éfápi narigfáyf Gorixo, e íráf onñjo tñní mñínarigfáríni.

19 Nioní searimínirí yarñápi seyfné ríxa dñf rímonoi? “Ridiyowá áamá Gorixomí mñídarigfáyf wigf mimónf ñwáfápi nání yarigfápi, ayf nepaxñf imónñípi nání ríá neararíni?” ríyaiwiarñoi? “Wigf ñwáfá imónñípi ení, ayf nepaxñf imónñípi nání ríá neararíni?” ríyaiwiarñoi?

20 Oweoi, wí e searimínirí mñyarñíni. Rípi oyaiwípoyínirí seararñíni, “Áamá Gorixomí mñídarigfáyf wigf ridiyowá yarigfápi Gorixo nání ridiyowá mé wigf mimónf ñwáfá kwíyf sipí tñípi nání ridiyowá yarigfáríni?” oyaiwípoyínirí seararñíni. Seyfné wigf ridiyowá éfápi nñíroná kwíyf api tñní nawíní mñínípríxínirí seararñíni.

21 Wí re mñyaiwinípa éfríxíni, “Nene ananí kapíxí Ámínáo neañípi nání dñf moanfwa náníwá nñrane mimónf kwíyfíyf náníwá nñrane epaxeneríni. Nene ananí aiwá Ámínáo nánípi nñrane mimónf kwíyfíyf nání ridiyowá éfápi nñrane epaxeneríni.” mñyaiwinípa éfríxíni.

22 “Ridiyowá mimónf ñwáfá nánípi narñwápimí dání Ámíná Gorixo wikf dñf neaiwini nání símirírí wíwanígní.” ríseaimónaríni? “Enf eánñf nene eánñwápi xfoyápimí seáyí e imónñagí nání prí neamamopaxenemaní.” ríyaiwinarñoi?

“Gorixomí yayf umepaxf imónñípiní

éwanigini. ” urinþ nánirini.

23 Wiyiné re rarigápi, “Pí pí ‘Oyaneyi.’ nineaimóniríná nene anani epaxirini.” rarigápi nepa niriro aiwi api bi nerinþipimi dání píraninþ imixinarigámani. Gorixomi dinþ wíkwíronwaéne “Pí pí ‘Oyaneyi.’ nineaimóniríná anani epaxenerini.” yaiwinarinþwápi nepa imóninþagi aiwi api bi nerinþipimi dání síkíkí omixinarinþwámani.

24 Segíyí wo “Nanþ niþwaninþonini nímeaní nání arige eminiréini?” miyaiwipa eri “Nanþ áamá tíyo eni wímeaní nání arige eminiréini?” yaiwiri éwinigini.

25 Pí pí gíwí áamá wí makería imixarigé dání bí yarigápi seyiné anani bí nero niniróná ayá síwí searoniginiri “Mimóní nþwápi nání ridiyowá éápírani? Ridiyowá mepa éápírani?” yarinþ minþpa éfrixini.

26 Bíkwyo dání “Xwía ririrani, amipi xwía tíyo enþírani, níní Ámináooyá imónini.” niriniri eáninþagi nání “Pí pí gíwí enþi anani nþpaxenerini.” seararinþi.

27 Áamá Jisasomi dinþ miwíkwíronþ wo “Aiwa bi onaneyi.” searepearána seyiné “Anani Owaneyi.” niseaimóniríná, sa nuro ayá síwí searoniginiri pí pí aiwa seaiapþpi nání “Wigí mimóní nþwápi nání ridiyowá éápírani? Mepa éápírani?” miyaiwipa nero anani nífrixini.

28 E nerí aí áamá wo áwanþ re nisearirínáyí, “Gíwí ripi nþwá imóninþpi nání ridiyowá inþþirini.” nisearirínáyí, áwanþ searíto nání dinþ nimoro o seyiné narinþagía niseaniríná “Gíwí

ap̄i Jisasom̄i d̄iŋf̄ w̄ikw̄roariḡf̄a t̄iyf̄ min̄ipaxf̄ im̄on̄iŋf̄p̄i p̄i n̄an̄i r̄f̄a nar̄iŋōf̄?” n̄iyaiwir̄i aȳa s̄f̄w̄f̄ uron̄iḡin̄r̄i min̄ipa éf̄r̄ix̄in̄i.

29 Seyf̄né n̄in̄irón̄a “N̄ip̄ikw̄in̄i m̄iyar̄iŋw̄in̄i.” n̄iyaiwiro aȳa s̄f̄w̄f̄ searon̄iḡin̄r̄i m̄irar̄iŋin̄i. Áwan̄f̄ sear̄f̄o “Ayf̄ n̄ip̄ikw̄in̄i m̄iyar̄iŋōf̄.” n̄iseaiwir̄i aȳa s̄f̄w̄f̄ uron̄iḡin̄r̄i rar̄iŋin̄i. E searar̄iŋaḡi n̄an̄i áamá wo n̄iw̄iáp̄in̄imear̄i re n̄ir̄in̄iŋōf̄, “Nene anan̄i nepaxf̄ im̄on̄iŋf̄p̄i p̄i n̄an̄i áamá w̄i aȳa s̄f̄w̄f̄ uropaxf̄ im̄on̄iŋf̄p̄im̄i d̄an̄i áam̄i mepaxf̄ im̄on̄iŋw̄in̄i?”

30 Nion̄i ḡf̄w̄f̄ ap̄i n̄in̄r̄i Gor̄ixom̄i yayf̄ n̄iwir̄in̄áyf̄, ḡf̄w̄f̄ nion̄i yayf̄ w̄iáp̄i n̄an̄i m̄f̄k̄f̄ p̄iyo d̄an̄i pair̄r̄f̄ nipaxf̄ im̄on̄in̄i?” Áamá wo e n̄ir̄in̄i āi

31 r̄ip̄i osear̄im̄in̄i, “Seyf̄né ḡf̄w̄f̄ n̄in̄irón̄aran̄i, iniiḡf̄ n̄in̄irón̄aran̄i, p̄i p̄i nerón̄aran̄i, áamá w̄i s̄iŋw̄f̄ n̄isean̄irón̄a ‘Gor̄ixom̄i d̄iŋf̄ n̄iw̄ikw̄r̄oro n̄an̄i r̄f̄a yar̄iŋōf̄?’ oseaiw̄ip̄oȳin̄r̄i om̄i seáȳi e um̄f̄eyoapaxf̄ im̄on̄iŋf̄p̄i éf̄r̄ix̄in̄i.” osear̄im̄in̄i.

32 Judaȳiran̄i, Ḡirik̄iȳiran̄i, áamá Gor̄ixoȳa s̄iyik̄f̄ im̄on̄iḡf̄áȳiran̄i, ayf̄ om̄i s̄in̄i x̄f̄d̄ipaxf̄ en̄án̄áyf̄, nene oȳa s̄iŋw̄f̄yo d̄an̄i anan̄i epaxf̄ āi ayo óreám̄ioapaxf̄ im̄on̄iŋf̄p̄i mepa éwan̄iḡin̄i.

33 Nion̄i yar̄iŋápa seyf̄né en̄i ax̄f̄p̄i éf̄r̄ix̄in̄i. Nion̄i p̄i p̄i ner̄f̄n̄a n̄iwan̄iŋon̄i n̄an̄in̄i aȳa t̄f̄n̄i m̄im̄en̄f̄ “Áamá obax̄f̄yo Gor̄ixo yeáyf̄ uyim̄ix̄emean̄f̄a n̄an̄i om̄i d̄iŋf̄ ow̄ikw̄r̄f̄p̄oȳin̄r̄i ar̄ige ner̄i ayo aȳa t̄f̄n̄i umem̄f̄ár̄f̄an̄i?” n̄iyaiwir̄i ayf̄ yayf̄ win̄ipaxf̄ im̄on̄iŋf̄p̄in̄i yar̄iŋár̄in̄i.

11

¹ Nion̄ Kiraiso yaḡp̄i ikan̄iñf̄ wiar̄iñápa seȳné en̄i nion̄i ikan̄iñf̄ nířřix̄in̄i.

“Ap̄ix̄íwa m̄iñf̄yo wí pánřřix̄in̄i.” ur̄iñf̄ nán̄iřřin̄i.

² Seȳné nion̄i nán̄i íníná d̄iñf̄ ar̄fá mikeamó Jisasom̄i x̄řdar̄iñwaéne yar̄iñwáp̄i nán̄i nion̄i seaiek̄w̄kw̄iyiñáp̄i xaiw̄f̄ řá n̄ix̄iřřiro yar̄iñaḡfá nán̄i yaȳf̄ b̄i oseaim̄in̄i.

³ Seȳné seaiek̄w̄kw̄iyiñáp̄i xaiw̄f̄ řá n̄ix̄iřřiro aí “Řip̄i nán̄i en̄i n̄ij̄fá oimón̄f̄poȳf̄.” nimón̄ar̄in̄i. Kiraiso ámá ox̄f̄ n̄iyon̄i seáȳf̄ e wimón̄iřři oxowa xiep̄iwami seáȳf̄ e wimón̄iřři Gor̄ix̄o Kiraisom̄i seáȳf̄ e wimón̄iřři en̄i.

⁴ Ayinán̄i ox̄f̄ go go Gor̄ixom̄i řix̄iñf̄ nur̄iřřínáran̄i, oyá xw̄iȳf̄áp̄i w̄fá nurókiamor̄f̄nár̄an̄i, wí m̄iñf̄yo n̄ipákín̄imáná e ner̄f̄náȳf̄, o xeḡf̄ seáȳf̄ e wimón̄iñjom̄i —O aȳf̄ Kiraisor̄in̄i. Om̄i ayá wimoar̄in̄i.

⁵ E ner̄i aí ap̄ix̄f̄ gí gí m̄iñf̄yo wí m̄id̄f̄kín̄ipa nemáná Gor̄ixom̄i řix̄iñf̄ nur̄iřřínáran̄i, oyá xw̄iȳf̄áp̄i w̄fá nurókiamor̄f̄nár̄an̄i, í xeḡf̄ seáȳf̄ e wimón̄iñjom̄i —O aȳf̄ xeḡf̄ xiagwor̄in̄i. Om̄i í ayá wimoar̄in̄i. Ap̄ix̄f̄ e yar̄iḡf̄íwa re imón̄iḡf̄íwa řf̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iñjōf̄. Íwami gw̄f̄ n̄iyir̄f̄ná ayá xwé owin̄in̄iřři d̄fá n̄f̄n̄i róáná m̄iñf̄ wáf̄ nero nán̄i ayá winar̄iñíwa řf̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iñaḡfá nán̄i rar̄iñin̄i.

⁶ Ap̄ix̄f̄ ḡiȳf̄ “M̄iñf̄yo wí m̄ipákín̄ipa oem̄in̄i.” n̄iwimón̄iřřínáȳf̄, wiḡf̄ d̄fá n̄f̄n̄i en̄i rón̄f̄řřix̄in̄i. E n̄isear̄iřři aí ap̄ix̄f̄ d̄fá n̄f̄n̄i róánáȳf̄ m̄iñf̄ wáf̄ nimón̄iřři nán̄i ayá n̄iwin̄iřřínáran̄i, úrap̄i róánáȳf̄

wiwiá íá n#weri nán# ayá n#wini#r#nárani, m#ñ#yo wí pákín#r#ixini.

⁷ Ayí r#p# nán# rari#ñini. Gor#xo áamá oxí iwam#ó nim#x#r# n#t#r#ná seáy# e xewan#ñón#ñ# imón#ñ#pa wim#x#ñ# eñagi nán# oxíy# Gor#xo x#ó imón#ñ#p# s#wán#ñ# n#wini#r# nán# om# r#x#ñ# nur#r#nárani, oyá xwiy#ápi w#á nurókiamor#nárani, am#pí wí m#ñ#yo m#pán#pa é#r#ixini. E neri aí ap#x#y# wig# #wiagw#y# imón#g#ápi s#wán#ñ# n#wini#r# nán# ayí Gor#xomi r#x#ñ# nur#r#nárani, oyá xwiy#ápi w#á nurókiamor#nárani, am#pí wí m#ñ#yo pán#r#ixini.

⁸ Ayí r#p# nán#rini. Eñiná Gor#xo áamá oxí nim#x#r#ná ap#x#m# dán# b# n#yori im#x#ñ#mani. Ap#x# nim#x#r#ná oxomi dán# b# n#yori im#x#ñ#rini.

⁹ Ap#x#m# oxo ar#rá w#wini#g#n#r# im#x#ñ#mani. Oweo#, ap#x# oxomi ar#rá w#wini#g#n#r# im#x#ñ#rini.

¹⁰ Ay#nán# “Oxíy# ap#x#yo seáy# e r#a wimón#ño?” yaiwip#r# nán# imón#ñ#p# wí ap#x#wa m#ñ#yo pán#r#ixini. Íwa pí pí yar#g#ápi a#ñ#aj# s#ñw# w#nax#dar#g#á eñagi nán# rari#ñini.

¹¹ E searari#ñagi aiwi oxí Ámináo t#n# nawíni nikár#n#r#ná “Nion# ap#x# mayon# neri aí sop#ñ# non#r# yar#ñáon#rini.” r#pax# menini. Ap#x# en# Ámináo t#n# nawíni nikár#n#r#ná “Oxí mayíni neri aí sop#ñ# non#r# yar#ñáin#rini.” r#pax# menini.

¹² Neparini. Gor#xo ap#x# iwam#ó nim#x#r#ná ayí oxíyo dán# n#yori im#x#ñ#rini. E neri aí r#p# en# neparini. Oxí n#n# ap#x#wa x#rar#g#árini. E

neri aí apixíraní, oxíraní, píraní, amípí nípini mfkí ikiño, ayí Goríxorini.

¹³ Sewaniníyíné xwiyíá nioní seararinjá rípi nání diñí niyaikiroro “Sipíríani? Naníríani?” yaiwípoyí. Apixíwa amípí bi mñíyo mipákini pa nemáná Goríxomi rixiní nurirínáyí, “Anani yarinjoí.” riseaimónariní? “Anani miyarinjoí.” riseaimónariní?

¹⁴ Ámaéne negí imóninwápipimi dání siwá réniní neainariníriní. Ámá oxí dfa sepiá xirá enána ayí ayá winipaxí imónini.

¹⁵ E neri aí apixí dfa sepiá enána ayí diñí nífa winipaxí ení. Negí imóninwápipimi dání siwá éniní neainariníriní. Pí nání maríái, Goríxo apixíwa rití inírixiniri dfa sepiá winí enagi nání sepiá enánáyí “Diñí nífa winipaxí ení.” searariníni.

¹⁶ Ámá wí “Xwiyíá Poro raríní rípi nání xixewiámí ouraneyí.” niwimóniríná rípi urimíini, “None ámi xegí bi yarinwámani. Siyikí Jisasoyá imónigíá ami ami nweagíáyí ení xegí bi xídarigíámani. Ayí nioní ríápiní yarigíáriní.” urimíini.

“Aiwá Ámináo nání diñí oneaininiri imixarinwápi úrapi minimepaní.” uriní nánirini.

¹⁷ Seyíné Goríxomi yayí wianíro nání awí neániróná naní mimóní sipípiní nimóniri yarigíá enagi nání ámi sekaxí rípi níríná segí yarigíápi nání weyí nimeariri searimiméini.

¹⁸ Xámi rípi searimíini. Nioní ámá wí re rarínagíá aríá wináriní, “Jisasoyá siyikí imónigíá Koriníyo nweagíáyí Goríxomi yayí

umean̄ro n̄n̄i awí neán̄róná nawín̄i mimón̄i yan̄í epayónar̄iḡár̄in̄i.” rar̄iṇaḡá ar̄á n̄iwir̄i “B̄i nepa e r̄á yar̄iṇo?” yaiwiar̄iṇ̄ar̄in̄i.

¹⁹ Aȳí nepar̄in̄i. “Seȳné d̄iṇ̄í ná b̄in̄i n̄imoro ax̄p̄in̄i mimón̄iḡáý̄nér̄in̄i.” n̄imónar̄in̄i. Seȳné re yaiwin̄ip̄r̄i n̄án̄i “Neḡȳí wiene Jisasom̄i x̄ixen̄i n̄ix̄d̄irane m̄im̄iwiároar̄iṇ̄waéne, aȳí aner̄ían̄i?” yaiwin̄ip̄r̄i n̄án̄i x̄ixeḡin̄i yan̄í nepayón̄ro yar̄iṇo.

²⁰ Aȳin̄án̄i seȳné awí neán̄róná “Aiwá Ámináo n̄án̄i ‘D̄iṇ̄í oseain̄in̄i n̄í̄r̄ix̄in̄i.’ near̄iṇ̄p̄i nar̄iṇ̄win̄i.” n̄iyaiwiro aiw̄i nepa m̄inar̄iṇo.

²¹ Aȳí rip̄i n̄án̄ir̄in̄i. Awí neán̄ro aiwá n̄in̄iróná n̄iȳnéni s̄in̄i mé aiwá x̄ixeḡin̄i r̄á yeaár̄ápi an̄in̄i n̄iyoaro x̄ixeḡin̄i n̄in̄ro n̄án̄i wiȳné agw̄in̄i ṇ̄wean̄áná wiȳné iniiḡí wain̄í xwap̄i n̄in̄imáná pap̄ik̄í yar̄iḡár̄in̄i.

²² Pí n̄án̄i e yar̄iḡár̄in̄i? Aiwá n̄ro iniiḡí n̄ro ep̄r̄á n̄án̄i seḡí an̄í men̄iran̄i? Jisasoyá s̄iyik̄í seȳné imón̄iḡápim̄i peaȳí owiananeȳin̄i e yar̄iḡár̄an̄i? Sér̄ix̄ímeá aiwá n̄án̄i d̄íw̄í ikeamónar̄iḡáyo ayá owimoaneȳin̄i e yar̄iḡár̄an̄i? “Poró weȳí neamear̄ipax̄í imón̄iṇ̄p̄i yar̄iṇ̄win̄i.” r̄iseaimónar̄in̄i? Oweōi, ap̄i n̄éra war̄iṇaḡá n̄án̄i wí weȳí seamear̄im̄íáman̄i.

Aiwá Ámináo x̄fo n̄án̄i d̄iṇ̄í win̄íwin̄igin̄i im̄ix̄iṇ̄p̄i n̄án̄i ur̄iṇ̄í n̄án̄ir̄in̄i.

²³ Xw̄iȳá n̄ion̄i en̄íná searéwap̄iyin̄ápi ḡí d̄iṇ̄íyo dán̄i m̄isearéwap̄iyin̄ar̄in̄i. Ámináo n̄iréwap̄iyin̄íyo dán̄i searéwap̄iyin̄ápi, aȳí

rípírini. Sía Áminá Jisaso nání Judaso pasá uméfyimi Ámináo aiwá bí nímeari

²⁴ aiwá apí nání Goríxomi yayí nìwimáná nìkwíriri re ríñinigini, “Rípi gí waráriní. Seyíné nání rídiyowániní inímpírini. Soyíné nioní seaiimípi nání díní seainíná nání nioní éapa axípi e yayíríxini.” uríñinigini.

²⁵ Awa ríxa aiwá nínimáná kapíxí iniigí wainí íníní wá nímeari xegí yarínípa axípi nemáná re ríñinigini, “Goríxo xwíyá síní ‘E niseaiimíáriní.’ raúroaárínípi ‘Nepa xíxeni níneaiimíáriní?’ oyaiwípoyiní nioní niperíná gí ragí púyí iniigí wainí síxí ríwáníní imónini. Íníná soyíné iniigí ríwá níniríná nioní nání díní seainíná nání nííríxini.” uríñinigini.

²⁶ Seyíné o rínípi nero aiwá apí níro iniigí awá níro nerínípi dání o ámí weapíné nání wáf réníní níra warígíáriní, “Ámináo nene nání ríxa neapeíníriní.” Éníní níra warígíáriní.

“Ámináoyá aiwápi gíyíné úrapí níniríná xwíyá meárinípaxí yaríní.” uríní nánirini.

²⁷ Ámá gíyí xámí píráníní díní míyaikiró Ámináo ayá winípaxí imónínípi ero aiwáraní, iniigíraní, xó nání díní winíní nánípi úrapí níro nerónáyí, warápi tíní ragípi tíní xóróríníní nero nání xwíyá meárinípaxí imónínípi.

²⁸ Ayínání ámá woxí woxí, “Nání imónínípi ríá yaríní? Sípí imónínípi ríá yaríní?” níyaiwiri yaríní niga núísáná aiwá apí tíní iniigí awá tíní xe nííríxini.

29 Ayť rĩpi nánĩrĩnĩ. Ámá aiwá api tĩnĩ iniĩgť awá tĩnĩ nĩnĩrĩnń “Ámĩnáo xegť warápimĩ dńnĩ neaiĩĩť enagť nńnĩ rńa narĩĩĩnĩ?” mĩyaiwipa nerĩnáyť, ayť xwiťfń meárĩnanĩro nńnĩ narĩĩagńa nńnĩ rarĩĩĩnĩ.

30 Sa mńkń apimĩ dńnĩ segť obaxť wĩ simĩxť nero nĩyĩpé nimónĩrĩ ero wĩ rĩxa piťť ero egťárĩnĩ.

31 Nene xámĩ negť yarĩĩwápi nńnĩ yarĩĩť niga nurane “Nanť rńa yarĩĩnĩ? Sĩpĩ rńa yarĩĩnĩ?” nĩyaiwirane dĩĩť pĩránĩĩť nimĩxĩnĩmánń aiwá api nĩnĩrane siĩwĩrĩť, Kiraiso xwiťfń bĩ nĩneameárĩrĩ siyikń neareámĩnĩrĩ enĩmanĩ.

32 E nerĩ aĩ agwi rĩnń Ámĩnáo xwiťfń nĩneameárĩrĩnń rńwénń nene ámń xĩomĩ mĩxĩdarĩgĩáyoo tĩnĩ nawĩnĩ xwiťfń umeárĩmĩgĩnĩrĩ rĩxa xwiťfń nĩneameárĩrĩ siyikń neareaarĩnĩ.

33 Ayĩnńnĩ gť nĩrĩxĩmeáyĩné, aiwá nionĩ seararĩĩapĩ nanĩro nerĩmeánĩrĩnń axĩnń nawĩnĩ pĩránĩĩť onaneyĩnĩrĩ rńwĩyo rémoarĩgĩáyť nńnĩ wenĩĩť nerĩ ĩwearĩĩnĩ.

34 Seyĩné aiwá api nĩnĩrónń úrapĩ nero xwiťfń meárĩnĩpĩrĩxĩnĩrĩ segťť wĩ agwť enť mĩweánĩĩánáyť sinĩ mĩbĩpa nerónń wigť anĩwámĩ dńnĩ aiwá nĩrĩrĩxĩnĩ. Aiwá api nńnĩ xwiťfń bĩ sinĩ nĩwenĩagĩ aĩ ámĩ nĩseaĩmearĩnń searĩmťárĩnĩ.

12

“Kwĩyĩpimĩ dńnĩ epaxť imónĩgĩápĩ bĩ bĩ imónĩnĩ.” urĩĩť nńnĩrĩnĩ.

¹ Gť nĩrĩxĩmeáyĩné, seyĩné payť nearo Gorĩxo xegť kwĩyĩpi siť seamĩmonĩĩpimĩ dńnĩ e e

epax̄ imónířixin̄r̄i seaim̄xiñ̄f seȳné yar̄iñ̄f niḡápi nán̄i “Seȳné xe maj̄á nero oépoȳi.” m̄nimónar̄in̄i.

² Seȳné sin̄i Gor̄ixomi m̄ix̄d̄ipa neróná seaiḡápi nán̄i nij̄á imóniñ̄oi. Ámáyá mimón̄f ñw̄á imóniñ̄yo —Aȳf xwiȳá b̄i r̄ipax̄ mimóniñ̄f̄r̄in̄i. Ayo ox̄d̄poȳin̄r̄i yap̄ pí pí seaiep̄siáná seȳné nepax̄in̄r̄i x̄daḡápi nán̄i nij̄á imóniñ̄oi.

³ Aȳin̄an̄i “Seȳné nij̄á re oimón̄f̄poȳi.” nimónar̄in̄i. Ámá wí Gor̄ixoyá kwíȳpimi d̄an̄i n̄ir̄r̄n̄á wí re r̄ipax̄ men̄in̄i, “Jisaso xewan̄iño roap̄kín̄iñ̄or̄in̄i.” r̄ipax̄ men̄in̄i. Ámá wí Gor̄ixoyá kwíȳpimi d̄an̄i m̄ir̄ipa ner̄ín̄áȳf, “Jisaso neḡ Ám̄ináor̄in̄i.” en̄i wí r̄ipax̄ men̄in̄i.

⁴ Kwíȳpimi d̄an̄i e e epax̄ imónířixin̄r̄i s̄ix̄ umímoar̄iñ̄p̄i x̄ixeḡn̄i imóniñ̄aḡi aiw̄i kwíȳf ax̄p̄i ná b̄in̄i imóniñ̄p̄imi d̄an̄in̄i yar̄iḡár̄in̄i.

⁵ E ner̄iñ̄yo d̄an̄i ámáyo seáȳf e e wířixin̄r̄i Ám̄ináo wim̄ixar̄iñ̄p̄i x̄ixeḡn̄i en̄aḡi aiw̄i Ám̄ináo, aȳf ná won̄i axor̄in̄i.

⁶ Anan̄i nepax̄ imóniḡápi x̄ixeḡn̄i imóniñ̄aḡi aiw̄i Gor̄ixo, aȳf ná won̄i e e epax̄ imónířixin̄r̄i en̄f̄ s̄ix̄ weám̄ixar̄iñ̄r̄in̄i.

⁷ E ner̄iñ̄f̄ aiw̄i o ámá x̄f̄oyá imóniḡá n̄n̄i x̄ixe ar̄ir̄á in̄ířixin̄r̄i wom̄in̄i wom̄in̄i xeḡ kwíȳyo d̄an̄i epax̄ imóniñ̄p̄i b̄i b̄i yan̄f̄ wiar̄iñ̄r̄in̄i.

⁸ B̄i b̄i yan̄f̄ n̄wir̄n̄á ámá wo kwíȳpimi d̄an̄i xe d̄iñ̄f̄ ém̄f̄ saím̄f̄ n̄imor̄i ámáyo pír̄an̄iñ̄f̄ ur̄ipax̄ oimón̄r̄i wir̄i wo kwíȳf ax̄p̄imi d̄an̄i xe nij̄á seáȳi e nimón̄r̄i pír̄an̄iñ̄f̄ ur̄ewap̄iyipax̄f̄

oimónir̄i wir̄i

⁹ ámi wo kwíȳf ax̄ipimi dán̄i xe d̄iη̄f ayá wí on̄ikw̄ronir̄i wir̄i ámi wo kwíȳf ax̄ipimi dán̄i xe en̄f s̄ix̄f neánir̄i áamá s̄im̄ix̄f yar̄iḡfáyo pírán̄iη̄f owim̄ix̄in̄ir̄i wir̄i

¹⁰ ámi wom̄i em̄im̄f epax̄f oimónir̄i wir̄i ámi wom̄i x̄foyá xw̄iȳfá wíá urókiamopax̄f oimónir̄i wir̄i ámi wom̄i áamá wí kwíȳf bim̄i dán̄i rar̄iη̄aḡfá ar̄fá n̄iwir̄fná adad̄f n̄iwir̄i “Aȳf kwíȳf apimi dán̄i r̄fá rar̄iη̄ōf?” yaiwipax̄f oimónir̄i wir̄i ámi wo áamá gw̄f w̄ir̄f w̄ir̄i xw̄iȳfá m̄fk̄f ap̄i apimi dán̄i anan̄i r̄ipax̄f oimónir̄i wir̄i ámi wom̄i xw̄iȳfá m̄fk̄f ap̄i apimi dán̄i ar̄fá n̄iwir̄i yan̄f umeaipax̄f oimónir̄i wir̄i yar̄iη̄f̄r̄in̄i.

¹¹ Gor̄ixo áamá wíȳf wíyo yan̄f x̄ixeḡn̄i e e n̄iwia nur̄i aiw̄i kwíȳf ax̄f ná bim̄i dán̄in̄i e e epax̄f imón̄f̄r̄ix̄in̄ir̄i n̄iwim̄ix̄ir̄fná wom̄i p̄ip̄i owim̄in̄ir̄fná ap̄i wiar̄iη̄f̄r̄in̄i. Ámi wom̄i p̄ip̄i owim̄in̄ir̄fná ap̄i wiar̄iη̄f̄r̄in̄i.

“Obaxene imón̄iη̄agw̄i aiw̄i wará ná b̄in̄iη̄f̄ imón̄iη̄w̄in̄i.” ur̄iη̄f̄ nán̄ir̄in̄i.

¹² Ámáya wará ná b̄in̄i en̄aḡi aiw̄i nápimi dán̄i wé s̄ikw̄f am̄ip̄i x̄ixeḡn̄i b̄i b̄i imón̄in̄i. Warápimi dán̄i am̄ip̄i x̄ixeḡn̄i b̄i b̄i imón̄iη̄f̄ȳf n̄n̄i obax̄f imón̄iη̄aḡi aiw̄i náp̄i ná b̄in̄ir̄in̄i. Áamá Kiraisoyá s̄iyik̄p̄i imón̄iḡfáȳf áamá waráp̄i t̄n̄i r̄ram̄iη̄f̄ȳf imón̄ipax̄r̄in̄i.

¹³ Aȳf r̄ip̄i nán̄ir̄in̄i. Nene —Wiene Judayeneran̄i, wiene Ḡirik̄iyeneran̄i, wiene x̄in̄áiwanén̄iη̄f̄ nimón̄irane om̄iη̄f̄ wiilar̄iη̄waéneran̄i, wiene áxen̄war̄f m̄ineain̄f neḡf d̄iη̄f t̄n̄i emear̄iη̄waéneran̄i, —N̄inenen̄i

en̄ kwíȳ ax̄pim̄ dán̄n̄ s̄yik̄ ná b̄n̄ imón̄n̄ nán̄ waȳ neameairo kwíȳ ax̄p̄n̄ neaain̄r̄ en̄ en̄aḡ nán̄ rar̄n̄.

¹⁴ Nene n̄j̄fá re imón̄n̄w̄n̄. Ámá warápi, aȳ ná b̄n̄ mimón̄ s̄kw̄ran̄, wér̄n̄, m̄n̄r̄n̄, x̄xeḡn̄ b̄ b̄ imón̄n̄.

¹⁵ S̄kw̄ xw̄ȳfá r̄pax̄ nimón̄r̄ re ránáȳ, “Niún̄ wéún̄ mimón̄n̄aḡ nán̄ nápiyá b̄n̄man̄.” ránáȳ, “‘Nápi m̄ dán̄ b̄ imón̄n̄p̄man̄.’ yaiwipax̄r̄n̄.” r̄seaimón̄r̄n̄? Oweō.

¹⁶ Ar̄ána en̄ re ránáȳ, “Nīnan̄ s̄n̄w̄ȳn̄ men̄aḡ nán̄ nápiyá b̄n̄man̄.” ránáȳ, “‘Nápi m̄ dán̄ b̄ imón̄n̄p̄man̄.’ yaiwipax̄r̄n̄.” r̄seaimón̄r̄n̄? Oweō.

¹⁷ Nápi n̄n̄ s̄n̄w̄n̄ en̄ánáȳ, ar̄ge ner̄ ar̄fá epax̄r̄n̄? Nápi n̄p̄n̄ ar̄f̄n̄ en̄ánáȳ, ar̄ge ner̄ d̄n̄j̄ weán̄pax̄r̄n̄?

¹⁸ Nápi, aȳ ax̄p̄ ná b̄n̄ mimón̄n̄. S̄n̄w̄ran̄, ar̄f̄ran̄, api api e nimóga úw̄n̄ḡn̄r̄ Gor̄xo x̄o wimón̄n̄pa d̄n̄j̄ neȳror̄ nim̄x̄r̄ t̄n̄r̄n̄.

¹⁹ Warápi m̄ dán̄ am̄p̄ s̄kw̄ran̄, wér̄n̄, x̄xeḡn̄ imón̄n̄pa mimón̄ ax̄ ná b̄n̄ nimón̄r̄náȳ, warápi ar̄ge imón̄pax̄r̄n̄? Oweō, e ner̄náȳ, wará xeḡ imón̄n̄pa b̄ imón̄pax̄ men̄n̄.

²⁰ Neḡ wará imón̄n̄p̄, aȳ r̄p̄r̄n̄. Warápi m̄ dán̄ am̄p̄ x̄xeḡn̄ wér̄n̄, s̄kw̄ran̄, imón̄n̄p̄ aȳ obax̄ aiw̄ warápi, aȳ ná b̄n̄r̄n̄.

²¹ S̄n̄w̄ȳi xw̄ȳfá r̄pax̄ nimón̄m̄áná wéúm̄ wí re ur̄pax̄ men̄n̄, “Ná san̄j̄ m̄n̄r̄apar̄n̄x̄, pí nán̄ j̄x̄ t̄n̄ nawín̄ imón̄m̄f̄n̄? Nīȳn̄

anani nigþpi ñweapaxýinirini.” uripaxí menini. Miníyi eni sikwúmi wí re uripaxí menini, “Ná saní minirápariñuxi, pí nání júxi tñi nawini ñweámíni? Níyini anani nigþpi ñweapaxýinirini.” uripaxí menini.

²² Oweoi, pí pí nápimi dání imóniñí “Ení meániñþiríani?” yaiwiarñwápi menánáyí, omiñí amípi nene nápimi dání yarñwápi nþikwini epaxí menini.

²³ Nápimi dání imóniñí “Naní onimiápi imóniñþirini.” yaiwiarñwáyí nene anani píraníñí okiyá mearñwáriní. Nápimi dání imóniñí siñani mímepaxí imóniñíyí píraníñí rití yarñwáriní.

²⁴ E nerí aí pí pí nápimi dání imóniñí “Awiaxí imóniñþiríani?” yaiwiarñwápi, ayí rití mepaxí imóniñagi nání wí e yarñwámaní. Gorixo áamá warápi nimixiri pí pí nápimi dání enípi niñwiráriríná “Naní onimiápi imónini.” yaiwiarñwápi seáyí e imóníwiniñginiñí ñwiráriní.

²⁵ Nápimi dání imóniñíyí midimidáni mímearónipa ero xixe píraníñí meniro epíra nání e ñwiráriní.

²⁶ Nápimi dání imóniñí bi rñniñí wináná nápimi dání imóniñí nþini rñniñí winárariñí. Bi imóniñþimi yayí uméaná nþini dñí níá niwiga waríñí.

²⁷ Kiraisoyá siyikípi imónigáyíné oyá warápníñí imóniro wiyínení wiyínení oyá nápimi dání sikwiniñíraní, weniñíraní, xixegíni imóniro enoi.

28 Gorixo áamá xfoyá siyikípi imónigfáyf xixegíni bi bi nimóga úfrixiniri rípeañrini. Wí wáf wurimeiarigfáyf imóniro wí xewaninoyá xwiyáf wáf urókiamoarigfáyf imóniro wí uréwapiyarigfáyf imóniro epírfá nání rípeañrini. Xiráni xiráni imóniní api api nírípeámáná ámí wí emímí epírfá nání imóniro wí simixí yarigfáyo naní wimixipírfá nání imóniro wí dfwí ikeamónarigfáyo arirá wipírfá nání imóniro wí pí pí omíní yarigfáyo mepírfá nání imóniro wí áamá gwí wirí wirí xwiyá mfkí api apimí dání ríprírfá nání imóniro epírfá nání rípeañrini.

29 Níni wáf wurimeiarigfáyf rimóninói? Níni wáf rókiamoarigfáyf rimóninói? Níni uréwapiyarigfáyf rimóninói? Níni emímí yarigfáyf rimóninói?

30 Níni simixíyo naní imixipírfá nání rimóninói? Níni gwí wirí wirí xwiyá mfkí api apimí dání ríprírfá nání rimóninói? Níni xwiyá mfkí api apimí dání rarigfápi yaní umeaipírfá nání rimóninói? Oweoi.

31 E níseariri aí seyíné woxini woxini, “Gorixo áamá e e epaxí imónífrixiniri kwíyípmí dání síxí umímoariní api api enagi aí sa seáyí e imóninípi oimónimíni.” níyaiwiri símí xeadípenífrixiní.

13

“Ámáyo nepa díní sípí níwiríná rípi rípi yarigfáriní.” uríní nánirini.

“Arige neri Gorixo wimónariñpi tñi xixeni yaniréwin?” niseaimóniríná epírfápi nání áwaní bñ osearimñi.

¹ Nioni gwí wirí wirí xwiýá mfkí ámarani, aññajñani, rarigñapimi dání anani ripaxí nimóniri aí ámayo ññí sipí mñwipa nerñáyí, surímá nñrñri berí ikaxí nñrñríná yaiwíññí yárarññpññí imónimññi. Soní udíá xámi mñwñrñripa nemáná eááná rarññpññí ení imónimññi.

² Nioni xwiýá Gorixoyápi wíá rókiamopaxí imóniri amipí nñi o éimñññri enwñpearññí ññmí imóniñpi nání nñjía imóniri amipí nñi áamá “Ayí apí ría imónñi?” nñyaiwiro nñjía imónigñapi nání nñjía imóniri neri aí ámayo ññí sipí mñwipa nerñáyí, surímá imónimññi. Nioni Gorixomi ññí ení neánri nñwñkwñrorññpimi dání “Dñwí ripñxi ná jñe ui.” uripaxí nimóniri aiwí ámayo ññí sipí mñwipa nerñáyí, surímá imónimññi.

³ Nioni gñ iyía íá amipí yaní nñmerí uyípeayíyo nñwiri aí ámayo ññí sipí mñwipa nerñáyí, wí naní nimñxñpaxí menñi. Negí womí pñkianñro yarñná nñaiwomí wñrñpñri nání re nurñri aí, “Nioni íá nñññññro ría nñwioárñpoyí.” nurñri aí ámayo ññí sipí mñwipa nerñáyí, nioni éapi wí naní nimñxñpaxí mimónñi.

⁴ Áamá wññyo ññí sipí nñwirñná pñpi marñái, ripí yarigñarñi. Sipí wññyí wíñapi apaxí mé pñrí umamoarigñamñi. Ayá nurñmññri naní imóniñpññi wñarigñarñi. Wññyo sipí ññí wí wñaiwñarigñamñi. Wññyo ññí sipí wñarigñáyí

wiwaninþiyf mixel meakninþiro wárxaxa imóniro

⁵ uyfinif wikáiro yarigfámaní. Amipí nenení arige nerí neaímeaniþfeninþoinþí mepa ero apaxf mé símf ríninþí mþwinþpa ero fwf wíninyf wikárfáþí nání símf xwanþwí níkwónimí memepa ero yarigfáriní.

⁶ Nipþkwini mimóninþí yarigfáþí nání dñf nífá mþwiní wé róninþí imóninþí yarigfáþí nání dñf nífá winarinþriní.

⁷ Ámá wínio dñf sipí wiarigfáyf pí pí wímeááná “Xe oneaímeani.” yaiwiro dñf wikwíroarigfáþí wí þní mþwiárþpa ero amipí nñní Gorixo nþwiirfná nání dñf níkwímore ñwearo pí pí sipí imóninþí wímeááná xwámámf wiro yarigfáriní.

⁸ Ámáyo dñf sipí wiarinþwáþí ná rfwíyo aí wí anþpá imóninþa menagi nání aninþf ífá xirþpaxíriní. E nerí aiwí Gorixoyá kwíyþpimi dání wfá rókiamopaxf imóninþwáþiraní, xwíyáf mfkf apí apimi dání rþpaxf imóninþwáþiraní, pí pí nñfá imóninþwáþiraní, apí nþþiní anþpá imóninþáriní.

⁹ Nioní seararinþáþí nání áwanþf bi osearimíni. Agwí ríná nene Gorixoyá kwíyþpimi dání nñfá imóninþwáþí sa bñní bñní imóninþwíni. Oyá xwíyáf wfá rókiamoarinþwáþí nþþiní marfáf, bñní bñní rókiamoarinþwáriní.

¹⁰ E nerinþí aiwí Kiraiso nþweapiþí amipí Gorixo éimiginiþí yarínþþí ríxa yóf imónáná agwí ríná nene bñní bñní imóninþwáþí anþpá imóninþáriní.

¹¹ Nioní seararinþáþí niaíwf tñní rframinyf oemíni. Eníná nioní sñní niaíwf nimónirfná

niaíwí rarigfápa xwiyfá axípi ríri niaíwí yai-wiarigfápa axípi yaiwirí niaíwí dñf moarigfápa axípi morí néísáná aí ríxa ámináoní nimónimáná niaíwí yarigfápi sñní fáfá mîxírí pñní wiárñjáríni.

¹² Agwí nene Goríxo éimiginíri yaríñpí nání nijfáfá bíní bíní imónñwápi xîxíeáfá sfáfá yîkínñyoyó dání nene síñwí nîpîkwíní mainenarñwápi tñní ríramñyíyí oemíni. Agwí ríná xîxíeáyo símímanñíni roñagí nîwínirane aiwí ríwéná nepa o tñní xîxení símímanñyoyó síñwí ainenanñwáríni. Agwí ríná nene bíní bíní nijfáfá nimóníri aí ríwéná xífo nene nání xîxení nijfáfá imónñfpa nene ení xífo nání nijfáfá imónanñwáríni.

¹³ E neríñf aiwí agwí ríná Goríxomí dñf wîkwírorane o neaiinñápi nání dñf ikwímorane wíníyo dñf sípí wirane yaríñwáfá biaú bí apí anññíni imónñfápiríni. Biaú bí apí bí seáyí e imónñfpi, ayí ámayó dñf sípí wiaríñwápiríni.

14

Kwíyfpimí dání epaxí imónñfpi nání ámí bí uríñf náníriñí.

¹ Seyíné “Ámayó dñf sípí owianeyí.” nîyaiwiro anñf miní xídífríxíni. E nero aí Goríxo apí apí e imónñfrixíni kwíyfpimí dání seaimíxaríñfpi “Apí apí oimónaneyí.” nîyaiwiro símí nîxeadfpeníro aiwí ná bíní ayí oyáfá xwiyfáfá ámayó wáfá urókiamopaxí imónñpíri nání anñpaxí símí xeadfpenífríxíni.

² Ayí rípi nání seararíñíni. Ámá gíyí gíyí gwí wírí wírí xwiyfáfá mîkí wíníyí majáfá imónñgáfapimí dání nîrírínáyí, ayí ámayó muraríñoi. Wíníyí

xwiyfá mfkf api nání majfá imóniḡagfa nání Gorixomini nuriri kwiyfpimi dání yumfi imóniḡfpí rarini.

³ E neri aí giyf giyf xwiyfá Gorixoyápi wíá nírókiamorónáyf, ayf rfpápi dání ámayo sfkfkf womixiro ení rirémixf wirow dñf wíá wókímixiro epaxpi urarigfáriní.

⁴ Ámá xwiyfá mfkf xegf wíyo dání rarini go go, ayf xewanijo sfkfkf omixinarini. Ámá Gorixoyá xwiyfápi wíá rókiamoarini go go, ayf Gorixo wimónariniḡpi urfpimi dání Jisasoyá siyikfpí imónigfáyo sfkfkf womixariniḡriní.

⁵ Nioni “Seyfné niyfnéni xwiyfá mfkf bi bimi dání orfpoyi.” ninimóniri aiwi aga anipaxf ayá wí nimónariniḡpi, ayf rpirini. “Gorixoyá xwiyfápi wíá orókiamópoyi.” nimónarini. Ayf rpi nánirini. Wíá rókiamoarini go go Jisasoyá siyikfpí imónigfáyo nuriríná xó urfpimi dání sfkfkf niwomixiri nání xwiyfá mfkf xegf wíyo dání rarini go gomi seáyí e wimóniḡagi nání rarini. Xwiyfá mfkf xegf wíyo dání rarini go go ráná ámá wo niwiápnimeari Jisasoyá siyikfpí imónigfá wíniyo o rfpimi dání sfkfkf owomixiniri yaní numeairíná eni ananirini.

⁶ Gf nrixímeáyfné, rpi nání píraniniḡ dñf mópoyi. Nioni seyfné tñf e nání nibiri xwiyfá mfkf wíyo dání nisearirínáyf, “Api wí naní neaimixipaxf imónini.” riseaimónarini? Oweoi. Nioni xwiyfá Gorixo wíá ninókímixiri niriḡpi mīsearipa nerínarani, nijfá o nání nioni imóniḡa bi mīsearipa nerínarani, xwiyfá oyápi bi wíá mīsearókiamopa nerínarani, bi

mísearéwapiyipa nerínáraní, sa xwíyá mǵkí wíyo dání níseara nurínáyí, aríge nerí naní wí seaimíáriní? Oweoi, wí e epaxímaní.

⁷ Díní mayí imónínípi, pékákíraní, gitáraní, ayí axípi imóníní. Yaiwíníní níyáriní nípikwíní irí mǵrépepa nerínáyí, áamá aríge “Ayí apí ríá raríní?” yaiwipaxíriní? Áamá kwíyípimí dání xwíyá mǵkí wíyo dání ení nírínáyí, áamá aríá mǵwiaríǵáyí aríge nerí “Ayí apí ríá raríní?” yaiwipaxí imóníní?

⁸ Áamá mǵxí nání awí roño xowienjomí dání ríaiwá oríní pírámí nípikwíní mepa nerínáyí, áamá ǵíyí “Mǵxí nání ríaiwá iyí ríráoi?” níyaiwiro éwaikí tǵnǵ níkiníní tǵnǵ aríkipaxíriní? Oweoi, pírámí nípikwíní mepa nerínáyí, wí e epaxí meníní.

⁹ Seyíné ení áamá wíyo kwíyípimí dání xwíyá mǵkí xegí wíyo dání nurínáyí, áamá aríá seiaríǵáyí aríge nero “Apí nání ríá neararíní?” níyaiwiro níǵá imónípaxíriní? Oweoi, seyíné uraríǵápi mǵmianǵwí upaxí imóníní.

¹⁰ Ayí neparíní. Xwíá rírímí xwíyá mǵkí xǵxegíní tǵnǵ raríǵápi obaxí imóníní. Xwíyá bí mǵkí mayí imónínímaní. Níní mǵkí tǵnǵ imóníní.

¹¹ E nerí aí áamá wo xwíyá mǵkí nioní majíá imónínípimí dání rarínǵagí aríá níwiríná “Émáyí woríani?” yaiwimíní. Xíó ení nioní aríá mǵwiarínǵagí nínaníríná “Émáyí woríani?” níaiwiníní.

¹² Seyíné Goríxo apí apí imóníríxíní kwíyípimí dání síxí seamímoarínípi “Oimónaneyí.” níyaiwiro símí níxeadípéníro

yarigááyíné imóniḡagáa nánì pí pí neróná rìpì éírìxìní. Kwíyíḡpimì dání epaxí imóniḡwápimì dání Jisasoyá sìyìkí imóniḡwaéne eḡfí sḡkḡkḡ omìxìnípaxí imóniḡḡpì oyaneyìníro ayá wí néra úírìxìní.

13 Ayínánì segíyí wo kwíyíḡpimì dání xwíyíá mḡkḡ seyíné majíá imóniḡáḡpimì dání nìsearìrínáyí, aríá mḡwiarìḡááyíné yaḡfí seameaimìnírì nánì Gorìxomì rìxìḡfí uríwìníḡìní.

14 Ayí rìpì nánì seararìḡìní. Nionì ḡfí áamá aríá niarìḡfíe dání xwíyíá mḡkḡ xegí bimi dání Gorìxomì rìxìḡfí nurìríná ḡfí dḡḡfí aí tḡnì murí sa maḡḡpámì dání nurìrínáyí, “Apì ourìmìní.” nìyaiwìrì murìpa éá eḡagí nánì nionì rḡápì bì naḡfí mḡniiarìní.

15 Ayínánì nionì pí emìníréìní? Nionì Gorìxomì rìxìḡfí nurìrínáranì, soḡfí nìrìrì omì yayí numerìnáranì, xwíyíá mḡkḡ bì bimi dání maḡḡpá tḡnì nurìrì aí “Ayí apì ríá urarìḡìní?” nìyaiwìrì ḡfí dḡḡfí tḡnì enì nawínì uríimìḡìní.

16 Seyíné e mepa nero Gorìxomì yayí nìwiríná dḡḡfí tḡnì nawínì murí xwíyíá mḡkḡ bì bimi, seyíné majíáḡpimì dánínì nurìrínáyí, áamá sìpíá imóniḡfá seyíné tḡnì nawínì awí eánarìḡááyí arìḡe nero “Ayí rḡápì xìxenì e imóniḡwìníḡìní.” rìpaxìrìní? Oweoi, xwíyíá mḡkḡ seyíné rarìḡáḡpì aríá mḡwìpaxí nimónìro nánì wí e rìpaxí menìní.

17 Seyíné e nerínáyí, Gorìxomì pírániḡfí yayí nìwìro aiwì wíniyo sḡkḡkḡ mḡwomìxí ududí iní wikárarìḡagáa nánì seararìḡìní.

18 Seyíné kwíyíḡpimì dání xwíyíá mḡkḡ wíyo

dání ayá wí níríro aí nioní ení kwíyípmí dání xwíyíá mǫkǫ bí bimí dání seáyí e nìseamúrórí nání Goríxomí yayí wiaríṅáríní.

¹⁹ E nimónírí aí Jisasoyá sìyíkǫ imóníḡǫ bí tǫnì nerímeánírí wíḡ arǫ egíe dání xwíyíá mǫkǫ bí bimí dání nuríríná “ǫá mǫropaxí imóníṅǫpǫ ourímíní.” mǫnimónaríní. Oweoǫ, “Poró ipǫ ríneaíwapíyaríní?” oyaiwípoyínírí sa “Xwíyíá mǫkǫ nioní nǫǫǫ imóníṅǫpímí dání nurírí ‘Ayí apǫ rǫ uraríṅíní?’ yaiwímǫpǫ áríní ourímíní.” nimónaríní. “E neríná seáyí e imóníṅǫpǫ yaríṅíní.” nimónaríní.

²⁰ Gí níríxǫmeáyíné, seyíné niaíwǫ onímíá dǫṅǫ mǫmaxírípa époyí. E nìsearírí aí niaíwǫ pǫpǫpǫ ǫwǫ oyaneyíníro síní dǫṅǫ mǫmoaríḡǫpǫ seyíné ení axǫpǫ imónípoyí. E nero dǫṅǫ nímoríná ámíná yapǫ móríxíní.

²¹ Isíreríyǫ arǫ mǫwiaríṅagǫ nání Goríxo ámá wí e dǫṅíyǫ mǫxǫ nimeámí nǫbíro xwírǫ wíkíxéríxínírí ríṅǫpǫ nání ṅwǫ ikaxǫ eáníṅíyo re nírínírí eáníní, “ ‘Goríxoní ámá mǫkǫ wí e dǫṅíyíyá xwíyíá mǫkǫ bí tǫnì ámá tǫyo urírí wí e dǫṅíyíyá maṅǫpímí dání urírí emǫ enagǫ aiwí nioní wí arǫ nípírámaní.’ Ámínáoní e raríṅíní.” nírínírí eáníní.

²² Ayínání nene re yaiwíṅwíní, “Goríxoyá kwíyípmí dání xwíyíá mǫkǫ nene majǫá nimónírí aí raríṅwápǫ, ayí ámá omí ríxa dǫṅǫ wíkíwíroaríḡǫ wíníyǫ arǫ níneairóná óf níkáríníro ‘Ayí enǫ eáníṅǫ Goríxoyápímí dání rǫ yaríṅo?’ oyaiwípoyínírí mimóníní. Sa omí dǫṅǫ mǫwíkíwíroaríḡǫyǫ óf níkáríníro ‘Ayí enǫ eáníṅǫ’

Gor̄xoyápmi dání r̄fa yar̄iŋoi?’ oyaiwípoyin̄ri imónin̄i.” yaiwiŋwin̄i. E ner̄i aí oyá xw̄iyfápi, nene w̄fá urókiamoar̄iŋwápi, ayf̄i áamá xf̄om̄i d̄iŋf̄ m̄iw̄ikw̄froar̄igf̄áyf̄ ar̄fá n̄ineairóná “En̄f̄ eán̄iŋf̄ Gor̄xoyápmi dání r̄fa rar̄iŋoi?” oyaiwípoyin̄ri mimónin̄i. Sa xf̄om̄i d̄iŋf̄ w̄ikw̄froar̄igf̄áyf̄ e oyaiwípoyin̄ri imónin̄i.

²³ Ayin̄án̄i áamá Jisasoyá siyikf̄ imón̄igf̄áyf̄né awi neán̄iróná n̄iyf̄néni xw̄iyfá m̄fkf̄ seyf̄né majf̄á b̄i bimi dání n̄ira warf̄ná áamá sipf̄á imón̄igf̄áyf̄ w̄irani, áamá sin̄i Gor̄xom̄i d̄iŋf̄ m̄iw̄ikw̄froar̄igf̄áyf̄ w̄irani, n̄iseaímearo n̄iŋwearóná “Áamá tiyf̄i xóxw̄f̄ yar̄igf̄áyf̄ men̄irani?” r̄ip̄r̄f̄ar̄in̄i.

²⁴ Seyf̄né wí e mepa nero n̄iyf̄néni xw̄iyfá Gor̄xoyápi w̄fá n̄irókiamóá warf̄ná áamá sipf̄á imón̄igf̄áyf̄ w̄irani, áamá sin̄i Gor̄xom̄i d̄iŋf̄ m̄iw̄ikw̄froar̄igf̄áyf̄ w̄irani, n̄iseaímearo n̄iŋwearóná seyf̄né rar̄igf̄á n̄ipimin̄i dání “f̄w̄f̄ awa rar̄igf̄ápi miyar̄iŋwaénerf̄ani?” n̄iyaiwiro wair̄ir̄f̄ in̄iro “Api nene nán̄i en̄i r̄fa rar̄iŋoi?” n̄iyaiwiro ayá m̄iŋim̄iŋf̄ roro nemáná

²⁵ sip̄i imón̄iŋf̄ wigf̄pi yumf̄i egf̄ápi nán̄i waropár̄f̄ nero m̄iŋf̄ xw̄f̄áyo n̄ikw̄f̄rón̄iro Gor̄xom̄i yayf̄ numero “Nepar̄in̄i. Gor̄xo seyf̄né d̄iŋf̄ seak̄ikayoni.” r̄ip̄r̄f̄ar̄in̄i.

Gor̄xom̄i yayf̄ umean̄iro nán̄i ner̄imeán̄iróná epaxf̄pi nán̄i ur̄iŋf̄ nán̄ir̄in̄i.

²⁶ Gf̄ n̄ir̄ixf̄meáyf̄né, pí oyaneyin̄ri nearar̄in̄i? Seyf̄né awi neán̄iróná wox̄i son̄f̄ searéwap̄yini nán̄i imón̄ir̄i wox̄i xw̄iyfá b̄i searéwap̄yini nán̄i imón̄ir̄i wox̄i xw̄iyfá Gor̄xo w̄fá wókím̄ixf̄pi b̄i sear̄in̄i nán̄i imón̄ir̄i wox̄i xw̄iyfá m̄fkf̄ b̄i bimi

dáni bi searini náni imóniri woxi xwiýá mfkí bi bimi dáni riníþpi bi yaní seameaini náni imóniri nerí aí nipini nerína Jisasoyá siyikí imónigíáyiné sfkíkfí omixinipíri náni éríxini.

27 Segíyí wí “Xwiýá mfkí bimi dáni ouraneyi.” niwimónirína obaxowa xe onearíþoyiniri siþwí mîwinipani. Waúinirani, waú worani, ayí apánirini. Axína nawini oríþoyiniri siþwí mîwinipani. Wo xámi nirimáná wo ríwíyo ríwinigini. E yarína wo yaní seameaíwinigini.

28 Ámá wo xwiýá yaní seameaipaxí menánáyí, xwiýá mfkí api apimi dáni rarígíáwa Jisasoyá siyikí imónigíáyinéyá aría egíe dáni maníþá tîni siþáni mirípa nero wigí dîþíyo dáni Goríxo tîni nawini ínimí riníþríxini.

29 Awí neániróná segí xwiýá Goríxoyápi wía rókiamoarígíáyí waúrani, waú worani, awa xe xwiýá searíþríxini. Ríxa searána wíniyí o nepa kwíýipimi dáni ría rariniri þá nîmero mí ómíxíþríxini.

30 E nerí aí segíyí wo éí niþweari wía rókiamoaríþí womí aría wiarína Goríxo xwiýá bi wía wókímíxánáyí, o xwiýá api áwaní searini náni dao xámi raríþo þíni wiáríwinigini.

31 Nioni seararíþápi níxídiróná seyíné niyínéni níþá imóniro ení ríremíxí iníro epíra náni woxí woxí anani wía nírókiamóa upaxí imóniþoi.

32-33 Nene níþáraní. Goríxo yaiwíniþí yaríþomani. “Xwiýá níxeayiri nerí oríþoyi.” mîwimóní “Nítiwayírori oríþoyi.” wimónaríþagi náni wía rókiamoarígíáwa

kwíyíþimí dání rókiamopaxí imóniḡþi tñi úrapí mírí pírániḡ diḡí fá nixiríro ríírixini.

Gorixoyá siyikí imónigíá wí e wí e ḡweagíá nñi yarigíápa

³⁴ siyikí oyá Koriniyo ḡweagíáyíné eni awí neániróná apixíwa xwiyíá wí mírípa oépoi. Awí neániranéná apixíwa xe xwiyíá onearípoiñiri siḡwí mīwiniḡpa yarḡwá enagi nání rariḡni. ḡwí ikaxí eániḡyo dání rinḡḡpa oxoyíné siḡaḡwíyóniḡ seaurínírixini.

³⁵ Íwa Jisasoyá siyikí imónigíáyí awí eániḡé dání xwiyíá nírírná ayá winipaxí yarḡagíá nání wíni wíni “Apí nání nḡíá oimónimini.” niwimóniríná aḡí xixegíniyo dání oxomi yarḡḡ wíwiniḡni.

³⁶ Seyíné seáyí e seáyí e mimónipani. “Xwiyíá Gorixoyápi nene tíámíni míkí imóniḡwaénerini.” riyaíwinariḡoi? “Xwiyíá oyápi Koriniyo ḡweaḡwaéneri tíámíni rinḡḡrini.” riseaimónarini?

³⁷ Ámá goxi goxi “Nioni Gorixoyá xwiyíápi wíá rókiamoariḡá wonirini.” niyaíwinirínarani, “Oyá kwíyí síxí nimímoníþimí dání e epaxí nimóniri yarḡáonirini.” niyaíwinirínarani, xwiyíá nioni níriri eaariḡá rípi nání diḡí re yaíwírixini, “Poró sekaxí Ámínáo uríþimí dání ríá níriri eaḡríani?” yaíwírixini.

³⁸ Ámá go go e miyaíwipa yarḡagi niwiniḡnáyí, seyíné eni “O nepa Gorixoyá wíá rókiamoariḡ wo menini.” yaíwírixini.

³⁹ Ayínáni gí níríxímeáyíné, Gorixoyá xwiyíá wíá orókiamoaneyiniri símí xeadípeníro oyá

kwíyí t́n̄i xwíyíá ḿkí b̄i bimi d́n̄i seyíné rariǵápi ṕr̄í m̄irakín̄ipa ero é́r̄ix̄in̄i.

⁴⁰ E nero aí Gor̄ixomi yayí umean̄iro ńn̄i awí neán̄iróná pí pí seyíné yariǵápi n̄ip̄in̄i n̄it̄iwaȳiroro pírán̄iḡ é́r̄ix̄in̄i.

15

Jisaso n̄ipémáná xwár̄ipáyo d́n̄i wiáp̄n̄imean̄iḡp̄i ńn̄ir̄in̄i.

¹ Ǵ n̄ir̄ix̄ímeáyíné, xwíyíá yayí neainar̄iḡ n̄ion̄i ẃá sear̄iḡápi —Ap̄i seyíné ar̄íá n̄inir̄íná “Nepar̄in̄i.” n̄iyaiwiro d̄iḡ n̄iw̄ikw̄iroro ík̄íá xẃá aí t́n̄i ner̄íná s̄ík̄ík̄i non̄ir̄i roar̄iḡpa seyíné en̄i ax̄ip̄i xwíyíá ap̄i t́n̄i s̄ík̄ík̄i non̄ir̄i roǵápir̄in̄i. Ap̄i ńn̄i dir̄ir̄í oseaim̄in̄i.

² Seyíné n̄ion̄i ẃá sear̄iḡápi an̄iḡ min̄i xaiw̄í íá n̄ix̄ira nurónáyí, Gor̄ixo apimi d́n̄i yeáyí seayim̄ixemean̄ár̄in̄i. Seyíné sin̄i xaiw̄í íá r̄ix̄ir̄iḡoi? E mepa ner̄ínáyí, sur̄ímá w̄ikw̄íropax̄ir̄in̄i.

³ N̄ion̄i ẃá n̄isear̄ir̄íná xwíyíá x̄ir̄án̄i x̄ir̄án̄i imón̄iḡ sear̄iḡápi —Ap̄i n̄ion̄i en̄i en̄íná ar̄íá wiḡápir̄in̄i. Ap̄i, ayí r̄ip̄ir̄in̄i. Kiraiso ńn̄i en̄íná B̄ikw̄íyo d́n̄i n̄ir̄in̄ir̄i eán̄iḡpa o nene íw̄í yar̄iḡwápi yokwar̄im̄í neaiin̄íá ńn̄i n̄iper̄i

⁴ xẃá n̄iweyár̄imáná en̄áná B̄ikw̄íyo d́n̄i “O n̄iwiáp̄n̄imean̄ár̄in̄i.” n̄ir̄in̄ir̄i eán̄iḡpa s̄á w̄iyaú w̄iyi nór̄imáná en̄áná Gor̄ixoyá d̄iḡ t́n̄i wiáp̄n̄imean̄iḡin̄i.

⁵ N̄iwiáp̄n̄imeámo Pitaomi s̄iḡán̄i nurón̄ap̄ir̄i r̄íw̄íyo xegí wiep̄is̄iḡ wé ẃúkaú s̄ikw̄í wau awami s̄iḡán̄i urón̄ap̄iḡin̄iḡin̄i.

⁶ E nemáná ámi r̄w̄íyo x̄om̄i d̄iñ̄f̄ w̄ikw̄íroḡf̄áȳf̄ —Aȳf̄ 500 apimi wiár̄f̄ múroḡf̄áȳf̄r̄in̄i. Nioni paȳf̄ rip̄f̄ eaar̄iñá r̄íná w̄in̄i w̄in̄i r̄ixa n̄ipero aiw̄i náȳf̄ s̄in̄i ñweañot̄. Apimi ná w̄inán̄i ax̄íná s̄iñán̄i urónap̄iñ̄in̄iḡin̄i.

⁷ E nemáná r̄w̄íyo xeḡf̄ xogwáo Jemisom̄i s̄iñán̄i nurónap̄imáná wáf̄ wur̄imeiar̄iḡf̄á nowam̄in̄i en̄i s̄iñán̄i urónap̄iñ̄in̄iḡin̄i.

⁸ E néisáná nioni —Nioni ap̄ixiwa niaíw̄f̄ n̄ixir̄iróná kw̄íȳf̄ wiár̄iḡf̄áȳf̄ won̄in̄iñ̄f̄ imón̄iñáon̄ir̄in̄i. Nioni awam̄i aga r̄w̄f̄ náyo yopar̄f̄p̄i s̄iñán̄i nimón̄iñ̄in̄iḡin̄i.

⁹ Aȳf̄ rip̄f̄ nán̄i rar̄iñ̄in̄i. Nioni áamá Gor̄ixoyá s̄iyik̄f̄ imón̄iḡf̄áyo xean̄iñ̄f̄ w̄ikár̄agáon̄i en̄aḡf̄ nán̄i wáf̄ wur̄imeiar̄iñwá n̄iḡf̄ w̄f̄a n̄iwam̄in̄i s̄iyikw̄f̄n̄iñ̄f̄ imón̄iñáon̄i, aȳf̄ nion̄ir̄in̄i. Gor̄ixoyá s̄iyik̄f̄ imón̄iḡf̄áyo xean̄iñ̄f̄ w̄ikár̄agá en̄aḡf̄ nán̄i nepa “Wáf̄ wur̄imeiar̄iñ̄f̄ imón̄iñ̄f̄ wox̄in̄i.” n̄ir̄ipax̄f̄ men̄in̄i.

¹⁰ E ner̄i aí Gor̄ixo wá n̄in̄iwian̄ir̄i n̄iñ̄f̄pimi d̄án̄i agw̄i r̄íná nioni imón̄iñáp̄i imón̄iñ̄in̄i. O wá n̄iwian̄iñ̄f̄p̄i sur̄f̄má n̄iwian̄iñ̄f̄man̄i. Oweot̄, nioni an̄iñ̄f̄ min̄f̄ ner̄i nán̄i wáf̄ wur̄imeiar̄iñwá n̄iḡf̄ w̄f̄am̄i múron̄ár̄in̄i. E ner̄i aí n̄iñ̄wan̄iñ̄on̄i en̄f̄ eán̄iñ̄f̄pimi d̄án̄i ner̄i múron̄áman̄i. Nioni en̄áp̄i sa Gor̄ixo wá n̄iwian̄iñ̄f̄pimi d̄án̄i en̄á en̄aḡf̄ nán̄i rar̄iñ̄in̄i.

¹¹ Aȳinán̄i seȳf̄né awam̄i wiḡf̄ man̄íyo d̄án̄i ar̄f̄á n̄iwir̄f̄nár̄an̄i, nion̄iyáyo d̄án̄i ar̄f̄á n̄inir̄f̄nár̄an̄i, wáf̄ n̄inonen̄i searar̄iñwá seȳf̄né d̄iñ̄f̄ w̄ikw̄íroḡf̄áp̄i, ná b̄in̄i aȳf̄ ap̄ir̄in̄i.

“R̄f̄wéná peḡf̄áȳf̄ n̄f̄n̄i wiáp̄f̄n̄imeap̄f̄r̄f̄ár̄in̄i.”

ur+iŋf nán+iŋi.

¹² None wáf nisear+iŋná “Kiraiso Gorixoyá diŋfyo dáni wiápfiŋimeanfinigini.” searar+iŋwá enagi nán segfyí wí diŋf arige niyaiwiro “Pegfáyf ámi siŋf nero wí wiápfiŋimeapfíŋá menini.” rarigfárini?

¹³ Ayf rarigfápa áma pegfáyf nepa mwiápfiŋimeapa nerfnáyf, “Kiraiso aí Gorixoyá diŋf tñi wiápfiŋimeanfini.” ranigini.

¹⁴ Kiraiso Gorixoyá diŋf tñi mwiápfiŋimeapa neri siŋwiriŋf, xwiŋfá none wáf searar+iŋwáfi ná mayf imóniri seyíne diŋf wíkwíroarigfáfi ná mayf imóniri epaxfíŋi.

¹⁵ Sipí imóniŋf api yaniri enwá aí ámi bi rípi áma yapf rarigfáyf yapf imónaniri enwáŋi. None “Gorixoyá diŋfyo dáni Kiraiso wiápfiŋimeanfini.” xenwf raniri enwá enagi nán “Yapf rarigfáyf yapf imóniŋwini.” rípaŋiŋi. Pegfáyf nepa Gorixoyá diŋfyo dáni mwiápfiŋimeapa nerfnáyf, “Kiraiso eni Gorixoyá diŋf tñi wiápfiŋimeanfini.” rípaŋiŋi.

¹⁶ Ayf rípi nán rariniŋi. Áma pegfáyf Gorixoyá diŋf tñi mwiápfiŋimeapa nerónáyf, “Kiraiso aí wí wiápfiŋimeanfini.” ranigini.

¹⁷ Kiraiso Gorixoyá diŋf tñi mwiápfiŋimeapa neri siŋwiriŋf, seyíne diŋf wíkwírogfáfi siwiá wíkwíro segf íwf yarigfáfi nán sini xwiŋfá meáŋiŋipaxf imóniro yaníro egfárini.

¹⁸ Áma Kiraisomi diŋf niwíkwíroáŋimáná pegfáyf eni ríxa aniniŋi anínaníro egfárini.

¹⁹ Nene re niyaiwirane, “Nene nípémáná

enáná Kiraiso wí arírá neainínfámani. Sa xwíá rírímíní emearíná Kiraiso arírá neainínfáríní.” E nýaiwirane omíní díní níkwímoranénáyí, áamá íkíníñí sípí wípaxí imóníñí nýoní nání nene anípaxí neaipaxíríní. Ayí Kiraiso nepa xwáripáyo dání míwiápínímeapa ení enánáyí nání raríñíní.

20 Nioní e nísearírí aiwí Kiraiso níperí wenjímí dání Goríxoyá díní tíní wiápínímeanjíríní. O áamá ríxa pegíáyí nání xámí níwiápínímearíná omíñíyo aiwá níwákwíní wí xámí miarígíápáníñí wiápínímeanjíríní.

21 Ayí rípi nání seararíñíní. Áamá wo sípí yagípímí dání ámaéne pearíñwáríní. E yaríñwápa áamá ámí wo enípímí dání ení wiápínímeanfwaríní.

22 Nínenení Adamo tíní íkáríníñwaéne imóníñagwí nání pearíñwáríní. E yaríñwápa Kiraiso tíní íkáríníñwaéne neperane aiwí ámí síní nerane wiápínímeanfwa enagi nání raríñíní.

23 Wiápínímeapíríáyí wígí imónáná wiápínímeapíríáríní. Kiraiso aiwá níwákwíní wíníñí xámí wiápínímeanjíríní. Omí dání ríwíyo xfo weapáná xegí imónígíáyí wiápínímeapíríáríní.

24 O ámí anjínámí dání níweapíríná amípi nene tíñí ríná imóníñípi yoparípi imónínfáríní. Íná anjínajíraní, ámaraní, omí manjí pírrí wiaíkiarígíá gíyí gíyí, ení eánígíáyí imóníro néní tígíáyíníñí imóníro menweagíáyí imóníro egíáyo anípá níwimíxímáná áamá xíoyá xwíoxíyo

mímeámí nerí umenḡweanáyí xano Goríxomí sīmaḡwáyóníḡ wúríníprí wíiníáriní.

²⁵ Ayí rípi nání raríḡníní. Goríxo áamá Kiraiso t́níní śmí t́níní inaríḡáyó xopírárí níwirí íkwianḡwí xegí síkwí ikwiáriníánáníḡ wimíxíyiníe nání ḿxí ináyí nimónírí menḡweaníáriní. Bíkwíyo apí nání e nírinírí eáníḡagí nání raríḡníní.

²⁶ Śmí t́níní inaríḡí yoparí anípá imíxíníápi, ayí píyí nene pearíḡwápiríní.

²⁷ Bíkwíyo bí rípi xíxení nírinírí eáníní, “Goríxo amípí ńníní omí sīmaḡwáyóníḡ wimíxíyiníriní.” nírinírí eáníḡagí aí ananí re yaiwipaxíriní, “Amípí ńníníyí ríníḡpí, ayí amípí ńníní Kiraisomí sīmaḡwáyóníḡ oimónírí wimíxíyiníḡ ení nání míríníní.” yaiwipaxíriní.

²⁸ Amípí nípiní xewaxomí sīmaḡwáyóníḡ yeáyí wúríníḡáná o díḡí re nímorí eníáriní, “Ǵ ápo Goríxo amípí níyoní ámayorání, amípíyorání, seáyí e níwimónírí oumenḡweanírí xewaníḡoní amípí nípiní sīmaḡwáyóníḡ nimíxíyiníomí sīmaḡwáyóníḡ yeáyí owurínímíní.” nímorí e eníáriní.

²⁹ “Áamá pegíáyí wiápínímeapíríáriní.” seararíḡwápi nepa mímóníḡánáyí, pí nání wiyíné segí pegíá wíníyo naní owimíxaneyíníro ámí wayí mearíḡáriní? “Pegíáyí wí wiápínímeapíríámaní.” raríḡápi nepa imóníḡánáyí, pegíá wíníyo naní rípi oimíxaneyíníro neróná pí nanípi owianeyíníro epaxíriní? Oweoi, sa suríma epaxíriní.

³⁰ “Pegíáyí wiápínímeapíríáriní.” raríḡwápi nepa mímóníḡánáyí, pí nání Jisasoyá wáí

wurimeiarin#wáone yo# may# imónanir# yarin#wini?

³¹ G# niri#í#meáy#né, s#á ay# ayo nemer#ná “Nion# n#pém#áonir#in#.” yaiwinarin#ápi# s#m# e nit#in#m# emearin#ár#in#. E seararin#ag# aí “Xewanin#o seáy# e nimónir# rar#in#.” miniaiwipani#. Sey#né neg# Áminá Kirais# Jisaso t#n# an# ikár#in#in#wáéne nimón#rane nán# nion# m#x# n#meak#in#ir# “ ‘N#pém#áonir#in#.’ yaiwinarin#ápi# s#m# e nit#in#m# emearin#in#.” seararin#in#.

³² “Peg#áy# wiáp#n#meap#r#ár#in#.” rar#in#wápi# nepa mimón#in#ánáy#, nion# pí nán# an# Epesasiy# rin#in#pimi# nin#wear#ná xw#y#á Gor#xoyápi# ar#kí wá# ur#mem#in#ir# nán# yo# may# nimónir# á#á wí sid# in# r#ró#m# yar#in#pán#in# yar#ig#áy# t#n# nawín# m#x# in#in#ár#in#? Pípi# nan# oniin#ir# e en#ár#in#? E ner# aí peg#áy# nepa m#wiáp#n#meapa ner#náy#, á#á wín#y# re rar#ig#ápa, “Apax# mé pear#in#wáéne en#ag# nán# am#pí wí nán# ‘Ar#ge oyaney#?’ m#yaiwí sa maiwí in#ig# n#rane aiwá n#rane oyaney#.” rar#ig#ápa nion# en# ax#pi# e ripax#r#in#.

³³ E ner# aí á#á yap# oneaiepisípoy#in#ir# sin#w# m#w#in#pani#. Á#á r#á kiroar#ig#áy# t#n# n#kum#x#in#ro nawín# nemerónáy#, sey#né nan# yar#ig#ápi# p#r# n#seawia#kiro sipí imón#in#p# yap# seaiepisip#r#ix#in#ir# seararin#in#.

³⁴ Sey#né xaxá yar#ig#ápi# p#n# n#wiár#imáná pírán#in# d#in# n#moro seg# íw# yar#ig#ápi# en# p#n# wiár#r#ix#in#. Seg#y# wí nepa Gor#xo nán# d#in# m#mon#oi#. Ay#nán# ayá seain#pax#pi# r#in#.

“Peǵáyť n̄wiáp̄n̄imeap̄r̄fár̄in̄. wará ámi xeǵ b̄i nin̄m̄i wiáp̄n̄imeap̄r̄fár̄in̄.” ur̄iñť nán̄ir̄in̄.

35 Ámá wí yar̄iñť re nip̄ráoi, “Ámá peǵáyť ámi ar̄ige nero wiáp̄n̄imeap̄r̄fár̄in̄? Wará ámi ǵm̄in̄i ǵp̄i nin̄m̄i wiáp̄n̄imeap̄r̄fár̄in̄?” n̄iráná

36 re ur̄im̄iḡin̄i, “Maj̄maj̄fá ikár̄inar̄iḡfá tiȳné, ‘Aiwá siyť wiároar̄iñwáyť ur̄ ner̄i m̄ipiér̄opa ner̄ínáyť, neráp̄ir̄i n̄iyap̄ipax̄r̄in̄i.’ r̄iseaimónar̄in̄i? Oweoi, xám̄i ur̄ ner̄i n̄ipiér̄ómáná r̄f̄w̄yo neráp̄ir̄i yapar̄iñr̄in̄i.” ur̄im̄iḡin̄i.

37 Siyť seȳné wiároar̄iḡfápi witť siyťran̄i, ámi xeǵ wíran̄i, n̄wiár̄óa nur̄ínáyť, r̄ixa neráp̄ir̄i n̄iyap̄imáná imón̄iñp̄i wiároar̄iḡfáran̄i? Oweoi, siyť anipápi wiároar̄iḡfáran̄i.

38 Seȳné siyť anipápi wiároar̄iñaḡfa aí Gor̄ixo “Ap̄i neráp̄ir̄i oyap̄in̄i.” yaiwiar̄iñp̄i t̄n̄i x̄ixen̄i neráp̄ir̄i yapar̄iñr̄in̄i. Siyť ap̄i ap̄i xeǵ iwf̄ran̄i, en̄ir̄an̄i, ap̄i t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iñp̄i x̄ixeḡn̄i ap̄i yap̄i p̄fá or̄ix̄in̄ir̄i im̄ixar̄iñr̄in̄i.

39 Wará n̄n̄i ax̄p̄i min̄in̄i. Ámá wará xeǵ en̄i b̄i in̄in̄i. Nan̄wí wará xeǵ en̄i b̄i in̄in̄i. In̄ť wará xeǵ en̄i b̄i in̄in̄i. Peyť wará xeǵ en̄i b̄i in̄in̄i.

40 Am̄ip̄i añ̄nam̄i d̄ánť p̄fá r̄ix̄iñyť t̄n̄i xw̄fár̄im̄i d̄ánť p̄fá r̄ix̄iñyť t̄n̄i nán̄i en̄i d̄iñť mópoyi. Awiax̄i am̄ip̄i añ̄nam̄i d̄ánť p̄fá r̄ix̄iñyť imón̄iñp̄i xeǵ b̄i imón̄in̄i. Awiax̄i am̄ip̄i xw̄fár̄im̄i d̄ánť p̄fá r̄ix̄iñyť xeǵ b̄i imón̄in̄i.

41 Wfá ónar̄iñyť nán̄i en̄i d̄iñť mópoyi. Sogwí wfá ókiar̄iñp̄i xeǵ b̄i imón̄in̄i. Emá wfá ókiar̄iñp̄i xeǵ b̄i imón̄in̄i. Sin̄ť wfá ókiar̄iñp̄i

eni xegí b̄i imón̄n̄i. Siñí n̄n̄iyí eni wíá ókiar̄iñyí axípi mimón̄n̄i. Xegí b̄i xegí b̄i imón̄n̄i.

⁴² Ámá pegíáyí n̄wiáp̄n̄imearóná wará in̄p̄r̄íáp̄i nion̄i n̄ira war̄iñáp̄n̄iñí imón̄n̄i. Wará agwí ríná nin̄irane ñweañwápi —Ap̄i ur̄í epaxí imón̄iñ̄ip̄ir̄in̄i. Ap̄i xwíá weyárar̄iñwá en̄agi aí ur̄í mepaxí imón̄iñ̄ip̄i nin̄imáná wiáp̄n̄imean̄wár̄in̄i.

⁴³ Wará nene xwíá weyárar̄iñwápi, ayí sip̄i imón̄iñagi aí siñí nin̄im̄i wiáp̄n̄imean̄wápi, ayí aga awiaxí imón̄iñ̄ip̄ir̄in̄i. Wará xwíá weyárar̄iñwápi en̄í meán̄iñ̄ip̄i imón̄iñagi aí siñí nin̄im̄i wiáp̄n̄imean̄wápi en̄í eán̄iñ̄i imón̄iñ̄ip̄ir̄in̄i.

⁴⁴ Wará nene xwíá weyárar̄iñwápi xwíá t̄íyo d̄añí imón̄iñagi aí siñí nin̄im̄i wiáp̄n̄imean̄wápi, ayí añ̄nam̄i d̄añí kwíȳpiyá wará imón̄n̄i.

Wará xwíá t̄íyo d̄añí imón̄iñ̄ip̄i en̄agi n̄an̄i re yaiwipax̄ir̄in̄i, “Añ̄nam̄i d̄añí kwíȳpiyá wará imón̄iñ̄ip̄i eni r̄ífa wen̄i?” yaiwipax̄ir̄in̄i.

⁴⁵ B̄ikwíyo d̄an̄i ap̄i t̄ín̄i x̄ixen̄i imón̄iñ̄i r̄ip̄i r̄in̄iñagi n̄an̄i rar̄iñ̄in̄i. “Ámá iwam̄íó imón̄iñ̄i Adamom̄i Gor̄ixo nim̄ix̄ir̄íná d̄iñí s̄ix̄í um̄imon̄í en̄agi n̄an̄i o d̄iñí t̄iñí wo nimón̄im̄i siñí waḡir̄in̄i.” r̄in̄iñagi aí Adamom̄i r̄íw̄íyo imón̄iño —O Kiraisor̄in̄i. O ámáyo d̄iñí n̄iȳim̄iñ̄ip̄i s̄ix̄í um̄imon̄ífa n̄an̄i kwíȳ imón̄iñ̄or̄in̄i.

⁴⁶ E ner̄i aí añ̄nam̄i d̄añí kwíȳpiyá wará x̄am̄i imón̄ar̄iñwáman̄i. Wará xwíá r̄ir̄im̄i d̄añ̄ip̄i nimón̄imáná r̄íw̄íyo añ̄nam̄i d̄añí imón̄iñ̄ip̄i inan̄wár̄in̄i.

47 Ámá Gorixoxo iwamó imixiño xwíá tñi imixiñí enagi nání xegí wará xwíárimí dání inaríñwápi imónagírini. E nerí aí ámá ríwíyo imóniño —O Kiraisorini. O wará anínamí dání imóniñpi imóniñrini.

48 Xwíá tíyo ñwearigíá gíyí wará ámá xwíá tñi imixiniño inagípa inarígíárimí. Anínamí ñwearigíá gíyí wará ámá anínamí dño iníñpa axípi inarígíárimí.

49 Ayináni diñí re oyaiwianeyí, “Agwí nene wará ámá xwíá tñi imixiniño inagípa ríxa ninírane nání ríwéná wará ámá anínamí dño iníñpa inaníwárimí.” oyaiwianeyí.

50 Gí níríxímeáyíné, rípi osearimíni. Ámá wará íkíá íwí winániñí mimóní sñi gíwí tñi ení tñi nene imóniñwápi Gorixoyá xwioxíyo wí ñweapaxímenini. Negí wará urí epaxí imóniñpi amípi urí mepaxípi tñí e ñweapaxí mimónini.

51-52 Nioní raríñápi nání ududí ríseainarini? Ai, nioní yumí xwíyíá Gorixoyápi áwaní bí osearimíni. Gorixomí diñí wíkwíroaríñwaéne nínenebí mipepa nerane aí pékákí yoparípi ráná sñi mé ápiñwí norímixirí yaríñpa nínenebí amí wará xegí bí imónaníwárimí. Pékákí ráná pegíáyí wará urí mepaxí imóniñpi niními wiápiñimearo sñi siñí ñweañwaéne wará xegí bí inírane yaníwárimí.

53 Ayí rípi seararíni. Íná negí wará urí epaxí imóniñpi sñi aníñ miní axípi imónipaxímaní. Urí mepaxí imóniñpi íkíkí iníñárini. Íná negí wará nipepaxí imóniñpi sñi aníñ miní axípi imónipaxímaní. Mipepaxí imóniñpi íkíkí

in+nþár+ní.

54 Negí wará piyí erí urí erí epaxí imón+ñþí xegí bí nimón+rí piyí erí urí erí mepaxí imón+ñþípmí ríxa íkíkí ináná B+kwíyo dání re nír+ní eán+ñþí tńí xixení imón+nþár+ní, “Piyípiyí r+n+ñþí ríxa aníþá imíx+n+ní. Ríxa xopírárí win+ní.”

55 Xwiyíá axí ámí wí e eán+ñþí rþí ení xixení imón+nþár+ní, “Piyí rþíx+ní, ‘S+ní ámányo xopírárí wipaxíþ+ní+ní.’ rísimónar+ní? Oweoí, s+ní e wí epaxíþíxí men+ní. Piyí rþíx+ní, ‘Ámányo þíkímí nání s+ní sid+ñþí opaxíþ+ní+ní.’ rísimónar+ní? Oweoí, s+ní e wí epaxíþíxí men+ní.” Íná nání e nír+ní eán+ñþí tńí ení xixení imón+nþár+ní.

56 Íwí ámaéne yaríñwápímí dání Piyíþí sid+ñþí+n+ñþí norí neapíkipaxí imón+ní. Pípmí dání maríáí, nene Goríxoyá ñwí ikaxí r+n+ñþípmí níwíalíkiríná íwí yaríñwár+ní. Ayínání “Piyíþí ñwí ikaxí r+n+ñþípmí dání eñí eán+ñþí nimón+rí ámá þíkipaxí imón+ñþíþí+ní.” rþíxí+ní.

57 E nerí aí Goríxomí yayí owianeyí. O negí Ámíná Jisasí Kiraiso neaiñþípmí dání Piyíþímí xopírárí wipaxí neaimíx+ñþí+ní.

58 Ayínání gí níríxímeáyíné, dñþí wíkwírogíáþí xaiwí íá níríróná bí éf mímíxeáníþa éfíx+ní. Ámínáomí nuxídiróná ríwí níríkwíní ríyarígíáþí wí suríma imón+ní meñagí nání “Nene xío ‘E éfíx+ní.’ rñþí bí onímíáþí nerínýí, ayí apání+ní.” míseaimóní aníñ miní xwapí ayá wí éfíx+ní.

16

N̄gwí áamá Gor̄xoyá w̄n̄iyo nán̄i awí eaar̄iḡápi nán̄i ur̄iṅf̄ nán̄ir̄in̄i.

¹ Agwí seȳné paȳf̄ nearo “Áamá Gor̄xoyá imón̄iḡá Judia p̄iropen̄is̄yo ṅweaḡáyo n̄gwí wian̄f̄wá nán̄i awí eaar̄iṅw̄in̄i.” n̄ir̄iḡápi nán̄i b̄i osear̄im̄in̄i. Nion̄i Jisasoyá siyik̄f̄ imón̄iḡá Garesia p̄iropen̄is̄yo wí e wí e ṅweaḡáyo “N̄gwí awí eámeám̄ ner̄f̄ná ap̄i éf̄rix̄in̄i. Ap̄i éf̄rix̄in̄i.” ur̄ewap̄iyin̄ap̄i seȳné en̄i ax̄f̄pi nero re éf̄rix̄in̄i.

² Nion̄i r̄ixa seȳné t̄iṅf̄ e n̄iseaímear̄i ṅweañáná seȳné n̄gwí ám̄i wí awí eámeám̄ mepa ep̄f̄r̄f̄a nán̄i Sadé aȳf̄ ayo awí neán̄iróná wox̄in̄i wox̄in̄i om̄iṅf̄ néfasáná n̄gwí meáápi t̄in̄i yam̄iṅiȳf̄ n̄it̄iróná p̄irán̄iṅf̄ xeḡf̄ wí e yóm̄iṅf̄ t̄f̄rix̄in̄i.

³ R̄f̄wéná nion̄i seȳné t̄f̄e n̄rémor̄f̄ná áamá seȳné re n̄iyaiwiro r̄f̄peááyo, “N̄gwí r̄f̄pi anan̄i Jerusarem̄i nán̄i n̄imeám̄ upax̄f̄ȳf̄r̄in̄i.” n̄iyaiwiro r̄f̄peááyo paȳf̄ wí near̄i wiowár̄im̄f̄ár̄in̄i.

⁴ E ner̄f̄ aí “Aȳf̄ t̄in̄i nur̄f̄ná anan̄ir̄in̄i.” nimónán̄aȳf̄, nion̄i aȳf̄ t̄in̄i wan̄f̄wár̄in̄i.

“R̄f̄wéná seȳné t̄f̄ám̄in̄i b̄im̄f̄ár̄in̄i.” ur̄iṅf̄ nán̄ir̄in̄i.

⁵ R̄f̄wíyo nion̄i Masedonia p̄iropen̄is̄yo iman̄i n̄ib̄ir̄i seaíménap̄im̄f̄ár̄in̄i. “Masedonia p̄iropen̄is̄f̄ t̄iṅf̄m̄in̄i xám̄i úim̄iḡin̄i.” nimónar̄iṅaḡi nán̄i rar̄iṅin̄i.

⁶ Iman̄i n̄ib̄ir̄i n̄iseaíménap̄imáná seȳné t̄in̄i ayá wí on̄imiáp̄i ṅweám̄f̄ár̄f̄an̄i? Emá raw̄irawá imeam̄f̄kw̄f̄ yar̄iṅf̄pi n̄ipim̄in̄i seȳné t̄in̄i ṅweám̄f̄ár̄f̄an̄i? Nion̄i maj̄f̄ár̄in̄i. Sa

seyíné t́nı́ nı́ŋweámonı́ ámı́ ǵmı́nı́ “Oumı́nı́.” nı́nimónıŕnáná seyíné nı́onı́ óf e dı́ŋf sı́xı́ nı́ga uḿá nánı́ niapowárı́pıŕfárı́nı́.

⁷ Ayı́ rı́pı́ nánı́ rarı́ŋı́nı́. Nı́onı́ “Agwı́ sı́ŋwı́ nı́seaga oseamúrómı́nı́.” mı́nimónarı́nı́. “Seyíné t́nı́ ayá wı́ ŋweáı́mı́gı́nı́.” nı́nimónırı́ dı́ŋf e ikwı́monjá enagı́ nánı́ rarı́ŋı́nı́. Ámı́náo xe éwı́nı́gı́nı́rı́ sı́ŋwı́ nı́nanıŕnáyı́, e eḿfárı́nı́.

⁸ E nerı́ aiwı́ śá Judayene Pedikosı́yı́ rı́nı́ŋfı́yı́ imónı́e nánı́ Epesası́yo re ŋweámfárı́nı́.

⁹ Pı́ nánı́ maŕáı́, nı́onı́ yarı́ŋápı́ nánı́ pıŕf mákıḿf nı́anı́ro yarı́ǵfá obaxı́ enagı́ aiwı́ Gorı́xo ámá ayá wı́ xı́o nánı́ dı́ŋf wı́kwı́ropıŕrı́ nánı́ ouréwapı́yını́rı́ ówanı́ŋı́ŋf nı́kwı́ı́rı́nı́.

¹⁰ Timotio nı́seaı́meaŕnáyı́, nı́onı́ Ámı́náo nánı́ nemerı́ uréwapı́yarı́ŋápa o enı́ axı́pı́ uréwapı́yarı́ŋf enagı́ nánı́ seyíné t́nı́ nı́ŋweaŕnáná ayá śwı́ muropa eńa nánı́ pıránı́ŋf wéyo uméfı́rı́xı́nı́.

¹¹ Segı́yı́ wı́ Timotiomi xe peayı́ owı́anı́poyı́nı́rı́ sı́ŋwı́ mı́wı́nı́pa éfı́rı́xı́nı́. O t́nı́ nı́rı́xı́meá imónı́ǵfáyı́ wı́ t́nı́ nawı́nı́ nı́onı́ t́ŋf re nánı́ bı́pıŕfá nánı́ wenı́ŋf nerı́ ŋweanagı́ nánı́ o “Ámá t́f nanı́ nı́nı́ro niowáráoı́.” yaı́wı́wı́nı́gı́nı́rı́ seyíné omı́ pıránı́ŋf wéyo nı́méra nuro nı́onı́ t́ŋf e nánı́ bı́nı́a nánı́ wı́rénapı́fı́rı́xı́nı́.

¹² Negı́ nı́rı́xı́meá imónı́ŋf Aporoso nánı́ xwı́yı́fá rı́pırı́nı́. Nı́onı́ negı́ nı́rı́xı́meá wı́ seyíné t́fámı́nı́ nurowárénapıŕnáná omı́ enı́f rı́rémı́xı́ ayá wı́ wı́agı́ aiwı́ o “Rı́ná seyíné t́ŋf e nánı́ obı́mı́nı́.” mı́wımónarı́nı́nı́. E nerı́ aí “Seyíné t́fámı́nı́ bı́paxı́ imónı́ŋı́nı́.” nı́wımónıŕnáná bı́nı́fárı́nı́.

Yopar+pi nur+ir+ina ur+ij+pi nan+ir+ini.

13 Sey+ne pirani+ij awini+ij nwearo di+ij wikw+irog+api xaiw+ i+á xir+iro di+ij six+ i+iro en+ eani+ro é+ri+xini.

14 E neróná pí pí sey+ne yarig+api amáyo di+ij sipi niwir+ij+yo dán+ é+ri+xini.

15 G+ nir+x+meáy+ne, nioni+ en+ rirémix+ bi ripi oseaim+ni. Sitepanasepówa nani+ sey+ne nijár+ini. Ámá Giriki piropenis+yo dán+y+ epówa aiwá niwákwin+ miarig+ápa Jisasomi+ xami+ di+ij niwikw+iroro ux+dig+epówar+ni. Wig+ di+ij+yo dán+ “Ámá Gor+xoyá imónig+áyo ar+rá owianey+.” yaiwig+api nani+ sim+ e nitini+ro yarig+epówar+ni.

16 Sey+ne amá éni+ij imónig+áyo yeáy+ niwur+ni+ro amá ay+ tni+ nikum+xin+ro r+w+ nir+kwini+maná Gor+xoyá imónig+áyo ar+rá wiarig+á gi+yo eni yeáy+ wur+ni+ri+xini.

17 Sitepanaso tni+ Potunetaso tni+ Akaikaso tni+ awa nioni+ tni+ e nani+ nibi+ro sey+ne nibi+ro m+niipax+ imóni+ij+pi ar+rá niag+á nani+ nioni+ di+ij ni+á ninar+ni.

18 Awa nioni+ di+ij six+ ni+mimoro sey+ne eni di+ij six+ seamimoro éag+á nani+ seáy+ e imónig+áwa iwa r+an+ri+ si+hw+ mí wóm+x+poy+.

19 Jisasoyá siyik+ imónig+á Esia piropenis+yo dán+y+ yay+ seawárenapar+i+oi. Akwirao tni+ xiepi Pirisiraí tni+ ayaú eg+ an+yo dán+ Jisasoyá siyik+pi imónig+á awi eanarig+áy+ tni+ nawini+ yay+ niseawárenapir+ina sey+ne eni Ámináo tni+ nawini+ ikar+ni+ig+áy+ne enag+á nani+ yay+ bi on+miápi miseawárenapar+i+oi.

²⁰ Negí niriþímeá re dányí níní ení yayí seawárenaparíþoi. Sewaniþíýíné yayí niníroná xixe yayí óí eáníníþoyí.

²¹ Xámi neága uníþi áamá wo nioní raríná eáí aiwí agwí nioní Poroní gí wé tíní yayí niseawárenapíþi ríwamíþí ríþi nearí wírenaparíþiní.

²² Áamá gíyí gíyí Ámínáomi díní síxí muyipa nerínáyí, xe oroapíkiníþoyí. “Ámínáo ríxa oweapíþi.” nimónaríþi.

²³ “Ámíná Jisaso wá seawianíwíníþiní.” nimónaríþi.

²⁴ Kiraisí Jisaso tíní nawíní ikáríníþwaéne enagi nání niýínéni díní síxí niseaya úimíþiní. “E éimíþiní.” nimónaríþi.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051